

Norsk Lovtidende.

Udgiven efter offentlig Foranstaltning

ifølge Lov af 1te April 1876.

N°. 14.

Udgivet 11te April.

1900.

Lov

29 Marts.

om Forandringer i Lov om norsk Statsborgerret m. m.
af 21de April 1888.

Vi Dsçar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige,
de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Ds er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 19de Marts dette Aar, saalydende:

Forfristerne i Lov om norsk Statsborgerret m. m. af 21de April 1888 § 3, fjerde og femte Led skal herefter lyde saaledes:

„Et ved Bevilling meddelt Statsborgerbrev træder først i Kraft, naar den, hvem det er meddelt, til Thinge høitideligen har tilfagt Norges Konstitution Trostfab. Den Dommer, som modtager Trostfabsløftet, giver Statsborgerbrevet Paategning om samme, hvorhos han tilstiller Mandtalsføreren paa Vedkommendes Vøstet Underretning derom.

Enke eller ugift Kvinde kan erhverve Statsborgerret paa den her foreskrevne Maade.”

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Kristiania Slot den 29de Marts 1900.

Dsçar.

(L. S.)

Steen.

Lehmann.

29 Marts.

Lov

om Rettergangsmåden i militære Straffesager.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre bitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlende ordentlige Storthings Beslutning af 19de Marts dette Aar, saalydende:

Første Kapitel.

Indledende Bestemmelser.

§ 1. Ved militære Forbrudelser og Forseelser forståes i denne Lov Handlinger, der er betegnede som strafbare i den militære Straffelovgivning, hvad enten Straffen er at søge i denne eller i den borgerlige Straffelovgivning.

Andre strafbare Handlinger er borgerlige Forbrudelser og Forseelser.

§ 2. Ved Militærperson (Militær) forståes i denne Lov enhver ved Rigets væbnede Magt ansat eller dertil hørende Person.

Under Benævnelsen General indgaar tillige Generalløjtnanter og Generalmajorer, under Admiral tillige Viceadmiraler og Kontreadmiraler. Ved Stabsofficerer forståes ved Landvæbningen Oberster, Oberstløjtnanter og Majorer, ved Sjøvæbningen Kommandører og Kommandørkapteiner. Ved Kapteiner forståes ogsaa Ritmestere. Korporaler henregnes til Menige.

Under de forskjellige militære Benævnelser indgaar Civilmilitære af tilsvarende Grader.

§ 3. Hvad der i denne Lov er foreskrevet for Krigstid gjælder ogsaa fra den Tid, da den væbnede Magt eller vedkommende Afdeling af samme er beordret sat paa Krigsfod, og til den atter er sat paa Fredsfod.

Ved Sjøtogt forståes Togt paa fremmede Farvand, beregnet paa en Varighed af mindst fjorten Dage.

Et Skib anses for at være paa Togt fra den Tid, Kommandoen ombord er hejset, og til den igjen stryges, men paa Sjøtogt fra den Tid, det forlader Udrustningsstationen, og til det vender tilbage til Oplagsstedet.

§ 5. Naar der i denne Lov henvises til den borgerlige Straffeprocesslov, betegnes derved Lov om Rettergangsmåden i Straffesager af 1ste Juli 1887 med Tillægslove.

2det Kapitel.

29 Marts.

Lovens Virkefreds.

§ 6. Efter denne Lovs Regler behandles alle Sager angaaende militære Forbrydelser og Forseelser.

§ 7. Efter denne Lovs Regler behandles endvidere Sager angaaende borgerlige Forbrydelser eller Forseelser, for hvilke Paatale reises mod:

1. Militærpersoner, der tjenstgjør i Krigstid eller paa Sjøtogt eller ved Hærsafdeling udenfor Riget;
 2. andre Personer, der i hvilkensomhelst Egenstab følger Afdeling af den væbnede Magt i Krigstid eller paa Sjøtogt eller udenfor Riget, eller mod
 3. Krigsfanger, der staar under militær Bevogtning,
- alt forsaavidt Paataalen reises af det Offentlige enten i Embeds Medfør eller efter Fornærmedes Begjæring.

§ 8. Sager, som af det Offentlige reises mod militær Tjenestemand til Fortrædelse af hans Stilling, uden at dette er at betragte som Straf, anlægges ved Krigsret og behandles efter nærværende Lovs Regler, forsaavidt disse er anvendelige.

§ 9. Er Forfølgning for en borgerlig Forbrydelse eller Forseelse indledet, forinden Sigtede indtræder i noget i § 7 omhandlet Forhold, kan Sagen overgaa til Behandling efter denne Lov, naar den borgerlige og militære Paatalemyndighed kommer overens derom og Sigtede ikke gjør Indsigelse.

§ 10. Sag angaaende borgerlig Forbrydelse eller Forseelse, der efter § 7 hører under militær Straffemyndighed, overgaar til Behandling efter den borgerlige Straffeprocesslovs Regler, naar den militære Paatalemyndighed finder det hensigtsmæssigt, at Sagen overlades til de borgerlige Myndigheder. Dog udkræves hertil Rettens Samtykke, saafremt Tiltale allerede er reist ved Krigsret og Sigtede gjør Indsigelse.

I ethvert Tilfælde overgaar Sag angaaende borgerlig Forbrydelse eller Forseelse til Behandling efter den borgerlige Straffeprocesslovs Regler, naar det Forhold, som efter § 7 begrundede militær Straffemyndighed for Forbrydelsen eller Forseelsen, ophører, inden Tiltale er reist ved Krigsret.

§ 11. Har nogen forøvet flere Forbrydelser eller Forseelser, hvoraf nogle hører under militær, andre under borgerlig Straffemyndighed, men for hvilke Forfølgningen antages at burde forenes i én Sag, kan den militære og den borgerlige Paatalemyndighed komme overens om, at samtlige paatales efter den borgerlige Straffeprocesslovs Regler.

Er Forbrydelserne eller Forseelserne forøvede ved én Handling, kan ifølge saadan Overenskomst sættes Paatale ste efter nærværende Lovs Regler.

29 Marts.

§ 12. Er flere Personer medskyldige i samme strafbare Handling, der for nogle af dem hører under militær, for andre under borgerlig Straffemyndighed, kan den militære og den borgerlige Paatalemyndighed komme overens om, at Sagen for samtlige Personers Vedkommende behandles efter den borgerlige Straffeprocesslovs Regler, saafremt forenet Forfølgning ansees hensigtsmæssig.

§ 13. Viser det sig under Behandlingen af en Sag, der er indbragt for borgerlig Straffedomstol, at den angaar en strafbar Handling, som skulde have været paatalet ved Krigsret, kan Domstolen dog fremme Sagen til Paadømmelse, naar den finder, at det ikke allerede, da Tiltale reistes, var klart, at Sagen hørte under militær Straffemyndighed.

§ 14. De af en strafbar Handling følgende borgerlige Retstraf kan forfølges i Forbindelse med militær Straffesag overensstemmende med de i Kapitel 28 givne Regler.

Tredie Kapitel.

De militære Straffedomstoles Sammensætning og Virkefreds.

§ 15. Domstole i de Sager, som hører under denne Lov, er:

den militære Højesteret,
Højesterets militære Rjæremaalsudvalg,
Krigsret,
militær Forhørsret,
Standret.

§ 16. Den militære Højesteret sammensættes som den almindelige Højesteret med Tiltrædelse af to Officerer, der skal være af Landvæbningen eller af Sjøvæbningen, efter som Sagen er reist ved Landvæbnings eller Sjøvæbnings Jurisdiktion.

Højesterets Justitiarius eller hans Stedfortræder er Rettens Formand.

§ 17. Højesterets militære Rjæremaalsudvalg bestaar af det almindelige Rjæremaalsudvalg med Tiltrædelse af to Officerer efter samme Regel som i § 16.

Den ældste Højesteretsdommer forretter som Formand.

§ 18. Til at tjenstgjøre i den militære Højesteret og Højesterets militære Rjæremaalsudvalg opnævner Kongen for to Aar ad Gangen to Officerer af Landvæbningen og to Officerer af Sjøvæbningen tilligemed to Varamænd af hver Væbning, samtlige af Stabsofficers eller høiere Grad.

Følgelig gjælder, hvad der i §§ 31, 32 og 33 Post 1, 3

og 4 samt § 47 er bestemt om Domsmand. Den i § 47 om- 29 Marts.
handlede Indmelding sker i alle Tilfælde til Justitiarius.

Har nogen af de opnævnte militære Dommere Forsald eller af andre Grunde ikke kan have Sæde i Retten, og der ikke er nogen Baramand, som kan træde i hans Sted, bestemmer Kongen, hvem der skal gjøre Tjeneste.

§ 19. Krigsret er den almindelige militære Straffedomstol i første Instans.

For hver Jurisdiktion skal være anordnet en Krigsret, i Fredstid tillige for hver Generaljurisdiktion til Paadømmelse af Sager mod Person af højere Grad end Kaptein.

§ 20. Krigsret bestaar af en Krigsdommer som Formand og fem Militærpersoner som Domsmand.

Dog kan, naar en Domsmand faar Forsald eller af andre Grunde maa fratræde under en Sags Behandling, denne fortsættes med fire Domsmand.

§ 21. I Tilfælde af Krigsdommerens Forsald, eller naar han i nogen Sag ikke kan have Sæde i Retten, bestemmer vedkommende Regjeringsdepartement eller, saafremt i Krigstid eller paa Sjøtogt Departementets Bestemmelse ikke betimelig kan indhentes, Generaljurisdiktionschefen eller Jurisdiktionschefen, hvem der skal gjøre Tjeneste som Krigsdommer.

§ 22. Krigsdommere skal være i Besiddelse af de for Højesteretsdommere lovbefalede Egenstaber.

De bestikkes af Kongen blandt Rigets faste Dommere, som ikke er Medlemmer af Højesteret. Fortrinssvis bestikkes Dommere, som har tjenstgjort som Officerer.

Til at gjøre Tjeneste i Krigstid eller paa Sjøtogt og forøvrigt under særegne Forhold kan bestikkes Mand, der er i Besiddelse af de for Underdommere lovbefalede Egenstaber.

§ 23. Domsmandene skal være af følgende Klasser:

1. I Sag mod General eller Admiral:
en eller flere Generaler og Admiraler og forøvrigt Oberster eller Kommandører.
2. I Sag mod Stabsofficer:
en General eller Admiral og fire Stabsofficerer eller fem Stabsofficerer.
3. I Sag mod Kaptein:
tre Stabsofficerer og to Kapteiner.
4. I Sag mod Løjtnant:
en Stabsofficer, to Kapteiner og to Løjtnanter.
5. I Sag mod Underofficer:
en Stabsofficer, en Kaptein, en Løjtnant og to Underofficerer.
6. I Sag mod Menig eller Person, der ikke er Militær:
en Stabsofficer, en Kaptein, en Underofficer og to Menige.

29 Marts.

Saafrømt Domsmænd af de bestemte Klasser ikke uden særlig Bausfeligbed kan skaffes til Veie, kan indtil to af dem være af den nærmest høiere eller lavere Klasse end for Tilfældet bestemt. Dog skal saavidt muligt én af Domsmændene være Tiltalte overordnet.

§ 24. Er under samme Sag tiltalt flere Militærpersoner af forskjellig Klasse, skal Domsmændene være som bestemt for den Tiltalte, der er af den høieste Klasse.

§ 25. I Sag mod Krigsfange af militær eller civilmilitær Stilling skal Domsmændene være som bestemt for Militærperson af tilsvarende Klasse. I Sag mod Krigsfange, der ikke er Militær, skal Domsmændene være som bestemt i § 23, Post 6.

§ 26. Er under samme Sag tiltalt baade militær eller dermed ifølge § 25 ligestillet Person og ikke-militær Person, skal Domsmændene være som bestemt for førstnævnte.

§ 27. Ved militær Forhørsret foretages Tingsvidner og andre enestilttaende Retshandlinger i militære Straffesager.

§ 28. Militær Forhørsret bestaar af en militær Forhørsdommer.

Som militær Forhørsdommer forretter som Regel inden sin Retskreds den borgerlige Underdommer eller, hvor der i Underretten er flere Dommere, en af dem. Er Underdommeren beskiftet som Krigsdommer, bestemmer Kongen, hvilken anden af Rigets faste Dommere skal træde i hans Sted som militær Forhørsdommer.

Til at gjøre Tjeneste som militære Forhørsdommere i Krigstid, ved Hærafdeling udenfor Riget eller paa Sjøtogt eller, naar det forøvrigt under særegne Forhold ved nogen Jurisdiktion ansees paaerøvet at have en særlig militær Forhørsret, kan bestilles Mænd, der er i Besiddelse af de for Underdommere lobbefalede Egenffaber.

§ 21 finder tilsvarende Anvendelse. I Krigstid, ved Hærafdeling udenfor Riget eller paa Sjøtogt kan Krigsdommeren antages som militær Forhørsdommer.

§ 29. Standret kan kun anvendes i Krigstid og under de i Kap. 33 bestemte Betingelser.

Standretten bestaar af en Krigsdommer som Formand og ti Militærpersoner som Domsmænd.

Domsmændene skal uden Hensyn til Tiltaltets Grad eller Stilling være fem Officerer af de Klasser, som Jurisdiktionschefen bestemmer, samt to Underbefalingsmænd og tre Menige.

§ 30. Retsskriverforretningerne udføres ved den militære Høiesteret paa samme Maade som ved den almindelige Høiesteret.

Ved Krigsret og ved Standret udføres de Krigsdommeren, ved militær Forhørsret af Forhørsdommeren. Dog kan Krigsdommeren,

hvor det i vigtige eller vidtløftige Sager ansees paa krævet, antage 29 Martz. en særskilt Retskriver under Hovedforhandlingen.

Foraauidt særskilt Retskriver ikke er antaget, bør der i Almindelighed benyttes Protokolfører, naar Sigtede eller Vidner afhøres.

Til at forrette som saadan bliver, hvor dertil er Anledning, efter Rigsdommerens eller Forhørsdommerens Henvendelse af nærmeste eller en af de nærmeste Afdelinger at afgive en Officer, Underofficer eller Menig.

Fjerde Kapitel.

Om Domsmænd.

§ 31. Som Domsmænd kan kun tjenstgjøre Militærperson, som er norsk Borger, har fyldt 25 Aar, har været bosat i Landet i 5 Aar og har gennemgaaet mindst 2 Aars militære Øvelser.

§ 32. Udelukket fra at tjenstgjøre som Domsmænd er enhver, der er i noget i Grundlovens § 52 nævnt Tilfælde eller er dømt til Livsstraf, Strarbejde, strengt Fængsel eller Afsettelse eller til Fortabelse af militært Embede eller Bestilling eller for en Forbrydelse af den Art, som omhandles i den borgerlige Straffelovs Kap. 10 § 25, Kap. 11, 12, 19, 20, 21 eller Kap. 22 § 14.

Dog bevirker Straffedom ikke Udelukkelse, naar den Domfældte har faaet Gresoprejsning.

§ 33. Som Domsmænd kan ikke tjenstgjøre:

1. Statsraadets Medlemmer.
2. Medlemmer af den militære Højesteret og dennes Njæremaalssudvalg.
3. De ved Regjeringens Kontorer ansatte Tjenestemænd.
4. Hoffets Betjente og dets Pensionister samt de til de kongelige Staber hørende Officerer.

§ 34. Inden Udgangen af hvert Aars November Maaned skal den kommanderende General tilstille Forsvarsdepartementet et Mandtal over samtlige de til Landvæbningen hørende Officerer af højere Grad end Kaptein, som fyldestgjør Betingelserne for at kunne tjenstgjøre som Domsmænd.

Lignende Mandtal indsendes af den kommanderende Admiral for Sjøvæbningens Vedkommende.

Samtidig skal af den kommanderende General og den kommanderende Admiral indsendes Fortegnelse over de i Mandtallene over Domsmænd forbigaende Officerer af omhandlede Grader med Oplysning for hver Officer om Grunden til, at han ikke er medtaget.

I Mandtallene skal Officererne opføres i fortløbende Numerorden efter Grad og Anciennitet Klassevis.

§ 35. Af de i foregaaende Paragraf nævnte Mandtal skal Domsmænd i Fredstid inden Riget udtages i Sag mod Officerer

29 Marts. af hoiere Grad end Kaptein henholdsvis af Landvæbningen og Sjøvæbningen.

§ 36. Vignende og paa tilsvarende Maade affattede Mandtal og Fortegnelser som i § 34 omhandlet skal inden Udgangen af hvert Marts November Maaned for Landvæbningens Vedkommende udarbejdes:

1. af enhver Jurisdiktionschef over de til Jurisdiktionen hørende Officerer af hoiere Grad end Kaptein;
2. af enhver Bataljons- eller dermed ligestillet Afdelingschef over Afdelingens Officerer af Kapteins eller lavere Grad samt Underofficerer.

De her omhandlede Mandtal skal gjælde som vedkommende Afdelingens Mandtal over Domsmand af Officers- og Underofficersklasserne.

§ 37. For hver af Jurisdiktionens Bataljoner eller ligestillede Afdelinger af Landvæbningen udtager vedkommende Chef efter Samraad med sine nærmest underordnede Chefer firti Menige, fortrinsvis af saadanne, der har fast Bopæl i Distriktet. Fortegnelsen over disse bliver Afdelingens Mandtal over menige Domsmand.

§ 38. Hvilke Afdelinger der bliver at ligestille med Bataljoner i de i §§ 36 og 37 nævnte Tilfælde, bestemmes af Kongen.

§ 39. For Sjøvæbningens Vedkommende optages Fortegnelser og istandbringes Mandtal over Domsmand af de i §§ 36 og 37 omhandlede Slags Officerer, Underofficerer og Menige efter Kongens nærmere Bestemmelse.

§ 40. De i §§ 36, 37 og 39 omhandlede Mandtal skal uophølgelig tilstilles Krigsdommeren ved den Jurisdiktion, hvortil vedkommende Afdeling hører.

Mandtallene bliver gjældende i Fredstid for Kalenderaaret, i Krigstid, da de holdes à jour og suppleres i Tilfælde af Afgang, indtil Krigens Afslutning.

§ 41. Hvis nogen i Mandtallet opført Domsmand kommer i noget af de i § 32 omhandlede Tilfælde eller i en Stilling, som efter § 33 er uforenelig med Hvervet, eller hvis det oplyses, at en Domsmand mangler nogen af de foreskrevne Betingelser, skal Indberetning uophølgelig ske til vedkommende Krigsdommer, som udsletter ham af Mandtallet.

Det samme gjælder, naar nogen Domsmand afaar ved Døden eller paa Grund af aandelige eller legemlige Mangler varig er bleven ude af Stand til at gjøre Tjeneste eller udtræder af sin militære Stilling.

Ligeledes indberettes til Krigsdommeren, naar nogen Domsmand kommer under Forfølgning for en borgerlig eller en militær

Forbrydelse, som kan medføre strengere Straf end Bøder eller 29 Marts. Arrest.

Klage over, at nogen urettelig er udslettet, indgives til og afgjøres af Forsvarsdepartementet.

Femte Kapitel.

Domsmænds Udtagning til den enkelte Sag.

§ 42. Naar Berammelse af Krigsret er begjært, har Krigsdommeren betimelig at udtage Domsmænd til den enkelte Sag samt en Baramand af hver Klasse.

Antages flere Sager at ville komme til Behandling umiddelbart efter hinanden, skal dog saavidt muligt Udtagningen til dem ske helt eller delvis underet.

§ 43. Domsmænd i Sag mod Person af høiere Grad end Kaptein udtages i Krigstid eller udenfor Riget af det Mandtal, som omhandles i § 36, 1.

I andre Sager udtages Domsmænd saaledes:

- a. Stabsofficerer af de i § 36, Post 1, omhandlede Mandtal for den Jurisdiktion, hvor Tiltalen er reist.
- b. De i § 36 Post 2 og § 37 nævnte Domsmænd af det Mandtal, som vedkommende Jurisdiktionschef bestemmer.

§ 44. Udtagningen sker i Overvær af to militære Retsvidner ved Lodtrækning, medmindre der ikke findes Valg mellem flere.

Lodtrækningen sker klassevis og paa den Maade, at Krigsdommeren i en Urne eller lignende Gjenstand nedlægger lukkede Sedler med samtlige de i Klassen mandtalsførte Domsmænds Nummere og, efterat Sedlerne er sammenblandede, enkeltvis optager det bestemte Antal.

Træffer Loddet nogen, som efter Reglerne i det følgende Kapitel er udelukket fra at gjøre Tjeneste i Sagen eller som vides at have lovligt Forsald eller er i det i § 41 næstsidste Paragraf omhandlede Tilfælde, bliver han at forbigaa.

§ 45. Lodtrækningen og, de Afgjørelser, som er trufne i Henhold til §§ 42—44, indføres i en dertil bestemt Bog, der medunderskrives af Retsvidnerne.

Kan Lodtrækning inden nogen Klasse ikke finde Sted, skal der ogsaa redegjøres for Grundene hertil.

§ 46. Bekræftet Udskrift af Lodtrækning i Sag mod Officer af høiere Grad end Kaptein skal uopholdelig meddeles Generalkrigsadvokaten, i andre Sager Krigsadvokaten, men i alle Tilfælde Paatalemyndigheden. Denne foranstalter tilfagt til Møde i Krigsretten de udtrukne Domsmænd og Baramænd samt Fortegnelse over disse tilstillet Tiltalte og hans Forsvarer.

§ 47. Naar nogen, der har faaet Ordre om at møde som Domsmænd, antager, at han formedelt Forsald eller af andre

29 Marts. Grunde ikke kan tjenstgjøre, har han snarest muligt at melde det til den Befalingsmand, af hvem han har modtaget Ordren. Befalingsmanden har strax og direkte at underrette Krigsdommeren. Denne har i saa Fald, ligesom naar han paa anden Maade faar Kundskab om, at en udtagen Domsmænd eller Baramand ikke kan tjenstgjøre, uopholdelig at udtage ny Baramand samt derefter at forholde sig paa den i forrige Paragraf nævnte Maade.

§ 48. Viser det sig, naar en Sags Behandling ved Krigsret skal begynde, at nogen af de udtagne Domsmænd ikke møder eller af andre Grunde ikke kan have Sæde i Retten, og der ikke er nogen Baramand, som kan tjenstgjøre, skal Krigsdommeren, saafremt ikke alle udtagne Domsmænd maa fratræde paa Grund af væsentlige Feil ved Mandtallene eller ved Udtagningen, foranstalte tilkaldt af Vedkommende eller af den nærmest hoiere eller lavere Klasse den, som hurtigst kan komme tilstede.

Haves Valg mellem flere, sker Udtagning mellem disse ved Lodtrækning.

Sjette Kapitel.

Naar Rettens Medlemmer skal vige Sæde.

§ 49. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 66—68, § 69 første Led samt §§ 70—71 finder tilsvarende Anvendelse.

Beslutning om, at Sæde skal viges, kan alene paakjæres af den militære Baatalemyndighed.

Syvende Kapitel.

Den militære Baatalemyndighed.

§ 50. Den militære Baatalemyndigheds Tjenestemænd er:

1. Generaljurisdiktionscheferne;
2. Jurisdiktionscheferne og
3. Officerer, der fører Kompanichefs eller dertil svarende eller hoiere Kommando eller Befaling over militær Besætning, Anstalt eller Skib, eller som indehar tilsvarende selvstændig Stilling i den militære Forvaltning.

Andre Befalingsmænd medvirker ved Forfølgningen af strafbare Handlinger, men har ikke selvstændig Baatalemyndighed, uden hvor der ikke er Anledning til at indhente Vedkommendes Bestemmelse.

§ 51. Baatalemyndighedens Tjenestemænd har Baataleret over de Militarpersoner, der er undergivne deres Kommandomyndighed. Baataleretten over andre end Militarpersoner tilligger Baatalemyndighedens Tjenestemænd ved den Afdeling, som har besat

vedkommende Strækning, eller som har Personerne i sit Følge eller under sin Bevogtning. Er det Forhold, som begrunder militær Straffemyndighed, ophørt, inden Forfølgning reises, tilkommer Paatalen Tjenestemændene ved den Afdeling, under hvilken Sigtede først henhørte.

Kongen kan ved almindelig Bestemmelse henlægge under Jurisdiktionschefers Paatalemyndighed Personer, som efter foranstaaende Regler ikke vilde henhøre derunder. Dog kan ved saadan Bestemmelse Personer, der hører til Sjøvæbningen, ikke henlægges under Landvæbnings Jurisdiktion eller omvendt.

Kan Paatale ikke uden usforholdsmæssig Udgift eller skadelig Forhaling reises af vedkommende Tjenestemand, kan efter hans Anmodning en anden Befalingsmand med tilsvarende Paatalemyndighed overtage Forfølgningen. Dog kan Myndigheden til at beslutte Tiltale alene overdrages i det i § 95 omhandlede Tilfælde, samt naar Afvigelse fra det almindelige Bærneting finder Sted i Genhold til § 98, jfr. den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 139—141.

§ 52. Generaljurisdiktionschefer er den kommanderende General og den kommanderende Admiral.

De har den overordnede Ledelse af Paatalemyndigheden hver inden sin Væbning (Generaljurisdiktion). Alene Kongen kan udfærdige almindelige Regler og meddele bindende Paalæg angaaende Udførelsen af deres Gjern.

§ 53. Kongen bestemmer Jurisdiktionernes Antal og Omraade.

Jurisdiktionschefer besiktes af Kongen blandt Brigadechefer, Baabenchef, Kommandanter, Skibshefer eller andre Chefer. De leder Paatalemyndigheden hver inden sin Jurisdiktion under vedkommende Generaljurisdiktionschefes Overledelse.

§ 54. Ved Udøvelse af Paatalemyndigheden bistaaes Generaljurisdiktionscheferne af Generalkrigsadvokaten og Jurisdiktionscheferne af Krigsadvokaterne.

Generalkrigsadvokaten og Krigsadvokaten skal høres ved alle vigtigere Afgjørelser. Han skal medundertegne den skriftlige Udfærdigelse af enhver Ordre eller Beslutning, ved hvis Istandbringe han har medvirket. Han bliver ved Undertegningen medansvarlig for Ordrens eller Beslutningens Lovlighed, medmindre han har paaført vedkommende Dokument, at han er uenig i den trufne Afgjørelse.

§ 55. Generalkrigsadvokaten er sættes for Land og Sjøvæbningen. Han udnævnes af Kongen og skal have de for Krigsadvokaten foreskrevne Egenstaber eller i tre Aar have tjenstgjort som Krigsadvokat.

Generalkrigsadvokaten skal som Regel udføre alle Sager for

29 Marts. den militære Høiesteret og i Fredstid for Krigsret de Sager, som reises mod Personer af høiere Grad end Kaptein.

Generalkrigsadvokaten fører Tilsyn med Krigsadvokaternes Udførelse af deres Hverv.

§ 56. Krigsadvokaterne bestilles af Kongen fortrinnsvis blandt Mænd, der har tjenstgjort som Officerer. De skal være i Besiddelse af de Egenstaber, som er foreskrevne i Lov om Høiesteretsadvokatens Bestikkelse af 28de September 1857 § 2 Bogstav a—c, samt have underkastet sig en saadan Prøve i militær Ret, som af Kongen bestemmes. Til at tjenstgjøre i Krigstid, paa Sjøtogt og under særegne Forhold kan dog af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, ogsaa antages andre til Hvervet stiftede Mænd.

Krigsadvokaternes Antal skal være mindst fire for Landvæbningen og én for Sjøvæbningen.

De skal for den militære Høiesteret og Krigsret udføre de Sager, som ikke udføres af Generalkrigsadvokaten.

§ 57. I Tilfælde af Meningsforskel mellem Jurisdiktionschefen og Krigsadvokaten angaaende Paatalemyndighedens Udøvelse, kan Krigsadvokaten forlange, at Sagen forelægges for Generaljurisdiktionschefen, som tager Bestemmelse efter at have hørt Generalkrigsadvokaten.

§ 58. Naar nogen, der skal udføre en Sag for militær Ret, har Forsald, kan hans nærmeste Foresatte eller Rettens Formand antage en til Hvervet stiftet Mand i hans Sted.

§ 59. Paatalemyndighedens Tjenestemænd kan, naar det for Efterforskningens Skyld anses paatrævet, rette sine Paalæg umiddelbart til enhver Militærperson, der er af lavere Grad.

§ 60. Den overordnede Tjenestemand kan selv overtage Udførelsen af Forretninger, som paahviler den Underordnede, eller lade en enkelt Forretning udføre af en anden end den dertil nærmest bestemte.

§ 61. Naar Paatalemyndighedens Tjenestemænd eller nogen, der optræder paa Paatalemyndighedens Vegne, er i noget i den borgerlige Straffeprocesslovs § 66 Nr. 1—3 eller § 67 omhandlet Tilfælde eller tidligere har handlet i Sagen i nogen anden Egenstabs eller har aflagt eller skal aflægge Vidnesbyrd, har gjort Tjeneste eller skal gjøre Tjeneste som Sagkyndige i Sagen, skal de give sin nærmeste Foresatte Meddelelse herom, for at han kan træffe saadan Forpøining, som i den Anledning findes fornøden. Imidlertid bør de foretage saadanne Handlinger i Sagen, som ikke taaler Opsettelse.

§ 62. Hvor fast Løn for Udførelsen af militære Straffesager ikke er bestemt, tilkommer vedkommende Tjenestemand for hver enkelt Sag Godtgjørelse af Statskassen, der bestemmes efter Reglerne i den borgerlige Straffeprocesslovs § 81.

§ 63. De nærmere Regler om Paatalemyndighedens Ord- 29 Marts.
ning gives af Kongen.

Ottende Kapitel.

Paatalen.

§ 64. De militære Straffedomstole træder kun i Virksomhed ifølge Begjæring af den militære Paatalemyndighed, og deres Virksomhed ophører, naar Begjæringen tages tilbage, alt forsaavidt Undtagelse ikke er hjemlet i denne Lov.

§ 65. Strafbare Handlinger, der er undergivne militær Straffemyndighed, og som ikke i Henhold til §§ 10 eller 11 overlades til borgerlig Myndigheds Afgjørelse, paatales i Embeds Medfør af den militære Paatalemyndighed. Dog udtræves:

1. Kongens Befaling eller Tilladelse, hvor saadan er nødvendig efter den gjældende Lovgivning;
2. Opfordring af vedkommende særlige Myndighed, hvor det efter den gjældende Lovgivning er overladt til en saadan at bestemme, om Tiltale skal finde Sted;
3. for borgerlige strafbare Handlingers Vedkommende Begjæring af den Fornærmede, naar den offentlige Paatale efter den gjældende Lovgivning afhænger deraf. Saadan Begjæring maa for at kunne tages til Følge ikke udelukke nogen under militær Straffemyndighed staaende Medstyldig fra Følgningen. Til saadanne Medstyldige, som ikke udtrykkelig er udelukkede, kan Følgningen udstrækkes.

Dages Befalingen, Tilladelsen eller Opfordringen tilbage, forinden Dom er affagt, stanser Følgningen.

§ 66. Uden Hensyn til Bevisets Stilling kan Paatale undlades:

1. i de Tilfælde, hvor Lovgivningen indeholder særlig Hjemmel hertil;
2. naar Reglerne for Strafudmaalingen i Tilfælde af flere Forbryders eller Forseers Sammenstød medfører, at ingen eller blot en ubetydelig Straf vilde komme til Anvendelse;
3. naar det antages, at intet offentligt Hensyn kræver at Straf anvendes, navnlig, naar særdeles lang Tid er hengaaet siden Forbrydelsens eller Forseers Forøvelse eller særdeles formildende Omstændigheder foreligger.

§ 67. Indtil Dom er falden, kan en paabegyndt Følgning indstilles af de samme Grunde, hvorfor den fra Begyndelsen af kunde været undladt.

Frafaldes Sagen, efterat Hovedforhandlingen er paabegyndt, affiges Frifindelsesdom. Naar ellers den paabegyndte Følgning

29 Marts. indstilles, gives skriftlig Meddelelse derom saavel til Sigtede som til Alageren, om nogen er optraadt som saadan.

§ 68. Er en mod en Sigtet rettet Forsøgning indstillet, kan den udenfor de i § 70 første Ved og § 72 omhandlede Tilfælde kun gjenoptages i Genhold til Reglerne i § 218, jfr. den borgerlige Straffeprocésslov § 415, eller naar den er indstillet af Mangel paa Bevis, og Beviser af Begt senere opdages.

I det i § 66 Nr. 2 omhandlede Tilfælde kan ny Forsøgning atter aabnes, hvis Sigtede ikke fældes i Straf for den eller de Forbrydelser, som er gjort til Gjenstand for Paatale.

§ 69. Tiltale for strafbare Handlinger beslattes af Generaljurisdiktionscheferne og Jurisdiktionscheferne.

Generaljurisdiktionscheferne har i Fredstid at afgjøre Spørgsmaalet om Tiltale, naar der handles om:

1. Forbrydelser forøvede af Personer af høiere Grad end Kaptein;
2. Forbrydelser, for hvilke Straffen er bestemt saaledes, at Livsstraf eller Strafarbejde paa Livstid kan anvendes;
3. Forbrydelser forøvede ved trykt Skrift.

§ 70. En af underordnet Myndighed fattet Beslutning om at undlade eller frasalde Forsøgning kan omgjøres af den Overordnede, naar Meddelelse herom tilstilles Sigtede senest to Maanedre, efterat han er bleven underrettet om den første Afgjørelse.

Beslutter en Jurisdiktionschef i Genhold til § 66 Nr. 3 at undlade eller stanse Forsøgningen af strafbar Handling, har han i Fredstid uden Ophold at afgive begrundet Indstilling derom til vedkommende Generaljurisdiktionschef.

Beslutter en Generaljurisdiktionschef i samme Tilfælde at undlade eller stanse Forsøgningen af strafbar Handling, hvis Paatale tilkommer ham efter § 69, afgiver han uden Ophold begrundet Indstilling derom til Kongen, hvem den endelige Afgjørelse tilkommer.

En af underordnet Myndighed iværksat Forsøgning kan frasalbes af den Overordnede.

§ 71. I det i § 10 omhandlede Tilfælde oversender den militære Paatalemyndighed Sagen til den borgerlige Paatalemyndighed til Behandling efter den borgerlige Straffeprocésslov.

Har den militære Paatalemyndighed forøvrigt nægtet at paatale eller frasaldt paabegyndt Paatale af en borgerlig Forbrydelse eller Forseelse, der hører under militær Straffemyndighed, uden at dette har Hjemmel i § 66 Nr. 2, kan privat Forsøgning reises ved borgerlig Straffedomstol efter Reglerne i den borgerlige Straffeprocésslov § 94.

§ 72. Har den militære Paatalemyndighed nægtet at paatale eller frasaldt paabegyndt Paatale af en militær Forbrydelse eller Forseelse, uden at dette har Hjemmel i § 66 Nr. 2, kan Fornær-

mede, medmindre han har erklæret, at han ikke forlanger Paatale, 29 Mars. i Fredstid begjære Spørgsmaal om, hvorvidt Tiltale bør ske, forelagt Højesterets militære Kjæremaalsudvalg.

Paatalemyndigheden indsender uopholdelig Begjæringen, ledsaget af Sagens Dokumenter og en Fremstilling af de Oplysninger, som den forøvrigt besidder, samt de Bemærkninger, hvortil den finder Grund, til Kjæremaalsudvalget, som, inden det fatter sin Afgjørelse, kan befale indhentet yderligere Oplysninger paa nogen i Kapitel 20 omhandlet Maade.

Gaar Kjæremaalsudvalgets Kjendelse ud paa, at Tiltale skal ske, har Paatalemyndigheden uden Ophold at udfærdige Tiltalebeslutning overensstemmende med Kjendelsen.

Finder Udvalget den af Fornærmede fremsatte Begjæring aabenbar grundløs, kan det paalægge ham helt eller delvis at erstatte de ved samme forvoldte Omkostninger og derhos efter Omstændighederne ilægge ham en Bod.

§ 73. Vil nogen fremsætte saadan Begjæring som i § 72 omhandlet, maa det ske senest inden fjorten Dage, efterat Meddelelse er tilstillet ham om den Beslutning, der giver ham Afgang dertil. For den, som ingen Meddelelse har erholdt, er Fristen to Maanedes.

§ 74. Den borgerlige Strafprocesslovs § 96 finder tilsvarende Anvendelse.

Niende Kapitel.

Sigtede og hans Forsvar.

§ 75. Den Mistænkte er at anse som Sigtet, naar Forsøgning er indledt mod ham for Domstolen eller forberedt ved Beslutning om eller Iværksettelse af Beslag, Raadførelse eller Paaagribelse eller lignende mod ham rettede Forholdsregler.

§ 76. Har Sigtede ikke naaet Mindreaarighedsalderen, tilkommer de ham tillagte Partsrettigheder ogsaa Bærgen.

Er han sindssyg, har Bærgen hans Partsrettigheder.

§ 77. Der skal bekvæmses Sigtede Forsvarer:

1. ved Hovedforhandling for Krigsret samt for den militære Højesteret udenfor det i § 202 omhandlede Tilfælde;
2. ved Tingsvidner og Granskninger, der optages i Hensind til § 153;
3. ved Afhørelse af Vidner eller ved Granskning, naar det antages, at Forretningen vil blive benyttet som Bevis under Hovedforhandlingen;
4. ved Retsmøder, der afholdes, uden at Sigtede er varslat, eller saafremt han er fængslet, uden at han er fremsat til Møde;

29 Martz. 5. ved Retsmøder, fra hvilke Sigtede i Genhold til § 141, jfr. den borgerlige Straffeprocesslovs § 278 tredie Led, er bleven udelukket.

Har Sigtede for Retten eller under Krigsforhør afgivet uforbeholden Tilstaaelse, hvis Rigtighed bestrykes ved de øvrige foreliggende Oplysninger i en Sag, der ikke kan medføre højere Straf end Strafarbejde i tredie Grad, undlades saavel ved Hovedforhandling for Krigsret som i Anledning af særskilte Bevisoptagelser Bestikkelse af Forsvarer, medmindre Sigtede fremsætter Begjæring derom. Har Bod været forelagt som Disciplinærstraf, er det ikke nødvendigt, at Forsvarer bestikkes.

§ 78. Naar Forsvarer ikke er nødvendig efter Reglerne i § 77, men findes fornøden paa Grund af Tilfældets særegne Beskaffenhed, skal saadan bestikkes.

§ 79. Til at gjøre Tjeneste som Forsvarere antager Kongen ved den militære Højesteret et tilstrækkeligt Antal Højesteretsadvokater og ved de andre Retter et tilstrækkeligt Antal Sagførere eller andre til Hvervet stiftede Mænd.

§ 80. Forsvarer for den enkelte Sag eller det enkelte Retsmøde bestikkes ved Krigsret af Krigsdommeren og forøvrigt af Rettens Formand. Er flere Forsvarere antagne for samme Domstol, bør de, hvor intet derfor er til Hinder, bestikkes efter Tur til Udførelse af Forsvaret under Hovedforhandling.

§ 81. I Krigstid eller for øvrigt, naar der ikke er Anledning til at bestikke en af de efter § 79 antagne Forsvarere, kan en anden til Hvervet stiftet Mand antages.

Det samme gjælder, hvor en Forsvarer faar Forsald eller udebliver i Tilfælde, hvor Benyttelse af Forsvarer er foreskrevet eller findes nødvendig.

§ 82. Findes det fornødent til betryggende Varetagelse af Sigtedes Liv, kan en anden Forsvarer bestikkes istedenfor den oprindelig bestiktede.

§ 83. Paa Sigtedes Forlangende bliver, saafremt det kan ske, uden at Sagen lider Ophold eller det Offentlige paadrages forøgede Udgifter, en anden af de for Domstolen efter § 79 antagne Forsvarere at bestikke som saadan istedenfor den, der allerede er bestikket eller som staar for Tur til at bestikkes.

Under samme Forudsætning bør, hvor Omstændighederne ikke gjør det utilraadeligt, en anden Sagfører eller en anden Person, som findes stiftet for Hvervet, paa Sigtedes Forlangende bestikkes som hans Forsvarer.

§ 84. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 109, 110 og 112 finder tilsvarende Anvendelse.

§ 85. Den bestiktede Forsvarer tilkommer Godtgjørelse af Statskassen, hvilken bestemmes efter Reglerne i den borgerlige Straffeprocesslovs § 81.

Tiende Kapitel.

29 Marts.

Retsmøder og Retsbøger.

§ 86. I Krigstid, paa Sjotogt og for øvrigt i paatrængende Tilfælde kan Retsmøde holdes paa Helligdag og til enhver Tid af Døgnet.

§ 87. Om Retsmøders Offentlighed og offentlig Gjengivelse af Forhandlinger gjælder, hvad der i den borgerlige Straffeprocess-lovs §§ 113—116 er bestemt.

Foruden i de der omhandlede Tilfælde kan i Krigstid Offentlighed besluttet udelukket, naar Hensynet til Krigsforetagender eller militær Afdelings Sikkerhed eller andre særlige Grunde kræver Hemmeligholdelse.

§ 88. Naar en militær Ret bestaar af enkelt Dommer, skal Forhandlingerne foregaa i Overvær af to militære Retsvidner.

Om militære Retsvidner gjælder, hvad der i §§ 31 og 32 er bestemt om Domsmand.

§ 89. Som militært Retsvidne maa ingen gjøre Tjeneste, der

1. selv er fornærmet ved Forbrydelsen eller Forseelsen, eller
2. er Sigtedes eller Fornærmedes Egtfælle, eller
3. er beslægtet eller besvogret saa nær som Søffende med nogen af disse eller med Dommeren, Retskriveren eller dem, der optræder i Mødet paa det Offentlige, Sigtedes eller Fornærmedes Begne, eller
4. staar i nogen af de nævnte Personers private Tjeneste.

§ 90. Forsaavidt det uden særlig Vanskelighed kan ske, skal de militære Retsvidner, naar Retsforhandlingen er rettet mod en bestemt Person, være af samme eller højere Grad end Sigtede eller den af de Sigtede, som er af den højeste Grad.

Retsvidnerne afgives efter Dommerens Henvendelse af den nærmeste eller en af de nærmeste Afdelinger. Naar det til Undgaaelse af skadeligt Ophold ansees paafrævet, kan Dommeren tilkalde Retsvidnerne paa den for borgerlige Retsvidner bestemte Maade eller ved direkte Budsendelse.

§ 91. De militære Retsvidner har at give noie Agt paa Forhandlingerne. Finder de under Afhørelsen af Sigtede eller Vidner, at Oplysning ikke søges om noget Punkt, der er af Betydning for Forholdets militære Bedømmelse, har de at gjøre Dommeren opmærksom derpaa. Det samme gjælder, naar de finder, at nogen Tilførsel til Retsbogen af Dommeren om, hvad der foregaa under Forhandlingerne, vidner om en urigtig Opfatning eller er unøiagtig eller ufuldstændig.

Retsvidnerne skal af Dommeren ved Forhandlingens Begyndelse gøres bekendt med sine Pligter og edfæstes paa den for

29 Marts. borgerlige Retsvidner foreskrevne Maade, hvis de ikke allerede forhen har afslagt saadan Ed. Ved Forhandlingens Slutning tilspørges de, om de har noget ved det forhandlede eller optegnede at bemærke. Deres Erklæring herom tilføres Retsbogen.

§ 92. Saafernt militære Retsvidner ikke betimelig kan skaffes, kan borgerlige Retsvidner benyttes.

§ 93. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 119—120 om Rettergangspolitiet samt i §§ 121—123 om Afhjælpelse ved Tolf m. v. finder tilsvarende Anvendelse.

§ 94. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 124—127 og 129—132 om Retsbøger m. v. finder tilsvarende Anvendelse.

Hvad nævnte Lovs § 126 foreskriver om Protokollation ved Meddomsrret og Lagmandsrret finder Anvendelse henholdsvis ved Krigsrret og den militære Hviesteret.

Ved Krigsrret er det Krigsdommeren, under hvem den i nævnte Lovs § 130 omhandlede Afgjørelse henligger.

Ellevte Kapitel.

Forening af Straffesager, Værneting m. v.

§ 95. Forfølgning mod samme Person for flere strafbare Handlinger eller mod flere Personer som medstyldige i samme strafbare Handling bliver at forene i én Sag, forsaavidt det lader sig gjøre uden væsentlig Forhaling eller Vanskelighed.

Med Rettens Samtykke kan ogsaa for øvrigt Forfølgningen af flere strafbare Handlinger forenes i én Sag, ligesom flere forenede Sager efter dens Befaling eller med dens Samtykke kan adskilles.

§ 96. Med Hensyn til Værneting for enkeltstaaende Retshandlinger finder i Almindelighed Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs § 135 Anvendelse.

Er der ved nogen Jurisdiktion anordnet særlig militær Forhørsret, foretages som Regel de nævnte Rettergangsskridt i de til Jurisdiktionen hørende Sager ved samme, men kan ogsaa forlanges foretagne ved anden militær Forhørsret, naar det af Hensyn til Sagens Dplysning eller til Besparelse af Tid eller Omkostninger for nogen ansees ønskeligt.

§ 97. Hovedforhandling i første Instans foretages for Krigsretten ved den Generaljurisdiktion eller Jurisdiktion, hvis Chef har Paatalemyndighed i Sagen.

§ 98. Den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 138—144 finder tilsvarende Anvendelse.

§ 99. Kræves der, forinden Tiltale er rejst, Befaling, Be- myndigelse eller Stadfæstelse af Retten i Anledning af en Hand-

lings Foretagelse, udgaar den fra den militære Forhørsret paa det 29 Marts. Sted, hvor Handlingen er eller tilsigtes foretaget, eller fra den særlige militære Forhørsret ved den Jurisdiktion, hvis Chef har Baataalemyndighed i Sagen. Efter det nævnte Tidspunkt udgaar den som Regel fra den Ret, ved hvilken Sagen faaar.

Er der Fare ved Ophold, kan den fornødne Befaling eller Bemyndigelse erholdes af enhver militær Forhørsret.

Tolvte Kapitel.

Forkyndelser, Meddelelser og Friste.

§ 100. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 146—161 finder tilsvarende Anvendelse med følgende Endringer:

Forkyndelsen besørges af en Befalingsmand, et Stævnebidne eller en Polititjenestemand. Hvad der i nævnte Paragrafer er bestemt for Polititjenestemænd gjælder ogsaa for Befalingsmænd, ved hvem Forkyndelse sker.

Ved Afdeling af den væbnede Magt udenfor Rigets Grænser kan Forkyndelse finde Sted efter de Regler, som gjælder for Forkyndelse inden Riget.

I Krigstid er saavel Sigtede som andre Personer pligtige til at møde ved ethvert Retsmøde efter mundtlig Tilsigelse og uden Ophold.

Trettende Kapitel.

Retternes Raadslagninger og Afgjørelser.

§ 101. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 162—170 finder tilsvarende Anvendelse med følgende Endringer:

De for den almindelige Høiesteret givne Forfrister om Raadslagning og Stemmegivning gjælder ogsaa under Ankesagers Behandling ved den militære Høiesteret, dog saaledes, at de tvende Officerer afgiver sin Stemme næst foran Justitiarius og i enhver Sag trækker Lod om, hvem af dem skal stemme først.

Naar fornyet Behandling ved den militære Høiesteret finder Sted, foregaar tillige Stemmegivning for lukkede Døre.

Til en for Tiltalte ugunstig Afgjørelse udkræves ved Krigsret mindst 4 Stemmer.

Ved Krigsret afgiver Krigsdommeren Stemme først.

Alf Domsmandene stemmer de lavere Klasser foran de høiere. Domsmand af samme Klasse stemmer i den Orden, som ved Lodtrækning afgjøres.

29 Marts.

Tjortende Kapitel.**Bidner.**

§ 102. Ved Hovedforhandling for den militære Høiesteret pligter Bidne at møde fra det hele Rige. Ved Hovedforhandling for Krigsret pligter det at møde, naar det bor eller opholder sig inden saadan Afstand fra Retsstedet, at det for at naa dette ikke maa reise over 600 Km. med Jernbane, 300 Km. med Dampskib eller 100 Km. paa anden Maade eller en tilsvarende Veilængde dels paa den ene, dels paa den anden Maade. Ved andet militært Retsmøde pligter Bidne at møde inden den Rjohstad eller det Tinglag, hvor det bor eller opholder sig, samt naar Veilængderne ikke overstiger Tredjedelen af de ovennævnte.

Naar det findes magtpaaliggende, at et Bidne møder under Hovedforhandling ved Krigsret i Tilfælde, hvor det ikke er pligtigt dertil efter foranstaaende Regler, kan Retten efter Andragende fra nogen af Parterne udvide dets Mødepligt. Dog bør Afsluttelse af Overenskomst om frivilligt Møde først forsøges, hvis det kan ske, uden at Sagen udsættes for Forsinkelse.

§ 103. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 172—189 finder tilsvarende Anvendelse.

Naar Indkaldelse af Bidner til Hovedforhandling sker fra Paatalemyndighedens Side, udgaar Stævningen fra Krigsadvokaten (Generalkrigsadvokaten). Til Retsmøder udenfor Hovedforhandling udgaar Stævningen fra Retten.

Er Bidnet tjenstgjørende ved opsat militær Afdeling, kan Stævningen istænde for at forkynnes læses paa Dagsordren, naar det sker i Bidnets Paahør.

Ved Krigsret udfører Krigsdommeren, hvad der efter den borgerlige Straffeprocesslovs § 182 paaligger Rettens Formand.

Militærperson, der tjenstgjør i Krigstid eller paa Sjøtogt, kan for Bægning af at bidne eller aflægge Ed ikke hensesættes i fængslig Forvaring uden hans Foresattes Samtykke.

Femtende Kapitel.**Sagkyndige og Granskning.**

§ 104. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 190—211 finder tilsvarende Anvendelse.

Dog skal, naar Sagkyndige tilkaldes til retslig Granskning (jfr. den borgerlige Straffeprocesslovs § 201), ogsaa militære Retsvidner overvære denne, medmindre de Sagkyndige har de for militære Retsvidner bestemte Egenstaber.

Retsligt Sigstue (den borgerlige Straffeprocesslovs § 211) finder ikke Sted ved militær Ret, medmindre der er Grund til at

antage, at Døden er forvoldt ved en Forbrydelse, der hører under 29 Marts. militær Straffemyndighed.

Syttende Kapitel.

Beslag.

§ 105. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 212—220 finder tilsvarende Anvendelse, forsaavidt intet modsat er bestemt i nærværende Kapitel.

§ 106. Beslaglæggelsen iværksettes af Retten, den militære Paatalemyndigheds Tjenestemænd eller andre militære Befalingsmænd eller Vagthavende, Politiets Tjenestemænd eller, naar nogen gribes paa frist Gjerning, af enhver, som er berettiget til at paa-gribe ham. Digeoverfor tjenstgjørende Militærpersoner bør dog Beslaglæggelsen ikke foretages af Politiets Tjenestemænd eller privat Mand, saafremt den uden skadeligt Ophold kan ske af en militær Befalingsmand eller Vagthavende.

§ 107. Bestemmelsen i den borgerlige Straffeprocesslovs § 214 finder i Krigstid, naar Sigteisen gjælder Forræderi eller ulovlig Forbindelse med Fienden, ikke Anvendelse paa skriftlige Meddelelser mellem Sigtede og de i nævnte Lovs § 176 Nr. 1—3 omhandlede Personer.

§ 108. Beslag af Breve og andre Postforsendelser kan foretages i de i den borgerlige Straffeprocesslovs § 217 angivne Tilfælde ogsaa ske, naar den Forbrydelse, hvorfor nogen mistænkes, kan medføre Straf af strengt Fængsel.

§ 109. Til Nabning og Gjennemsyn af Breve og andre Postforsendelser, Telegrammer og andre Papirer (jfr. den borgerlige Straffeprocesslovs § 218) kan i Krigstid, naar ingen Krigsdommer eller militær Forhørsdommer er tilstede, vedkommende Krigsadvokat eller en paataleberettiget Befalingsmand træde i Dommerens Sted, saafremt Bemyndigelse dertil er meddelt af den Ret, som har besluttet Beslaglæggelsen, eller det i andre Tilfælde af Hensyn til Sagens Beskaffenhed findes særlig paakrævet, at Nabning og Gjennemsyn strax iværksettes. Krigsadvokaten eller Befalingsmanden har i saa Fald at træffe de i den borgerlige Straffeprocesslovs § 219 omhandlede Forføjninger.

Om det foretagne gives snarest muligt Indberetning til Retten.

Syttende Kapitel.

Ransagning.

§ 110. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 221—227 finder tilsvarende Anvendelse, forsaavidt intet modsat er bestemt i nærværende Kapitel.

29 Marts. § 111. Foruden de i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 222 og 223 nævnte Hus og Rum kan, uafhængig af de i nævnte Lovs § 221 foreskrevne Betingelser, og uden at Beslutning af Ret eller Paatalemyndighed er fornøden, Ransgning finde Sted i Kaserne, Barakke, Krigsfartøi og andre militære Bygninger og Rum saavel som i Hus og Rum, som staar under særlig Opjagt af de militære Myndigheder eller er Stedet for en Bedrift, hvortil Tilslædselse af de militære Myndigheder udfordres. Den, som skal foretage Ransgning, har først at forebringe sit Vrende for den paa Stedet for Diebliffet høistkommanderende.

Befalingsmand og Polititjenestemand, der ifølge Beslutning skal paagribe en mistænkt, kan i dette Diemed uden særskilt Hjemmel foretage Ransgning af hans Bolig og Rum.

§ 112. Ransgningen ioversættes af Retten, en paataleberettiget eller anden militær Befalingsmand eller af en Polititjenestemand. I militære Bygninger og Rum og hos tjenstgjørende Militærperson bør den fortrinsvis foretages af en militær Befalingsmand.

Ransgningen skal saavidt muligt ske i Overvær af to tilkaldte Vidner, der fortrinsvis bør tages blandt Personer, som har de for militære Retsvidner foreskrevne Egenstaber eller er opført paa borgerligt Retsvidne-Udvalg.

Attende Kapitel.

Paagribelse og Fængsling.

§ 113. Enhver, der hører under militær Straffemyndighed, kan paagribes:

1. naar han forstyrer den offentlige Orden eller gjør sig skyldig i Overhørigheid eller grov Tilfidsættelse af Disciplinen og det ansees nødvendigt for dennes Opretholdelse, at han strax heftes, eller
2. naar han forser sig i Drukkenskab eller anden ophidsset Tilstand, saa at han ikke er modtagelig for Forestillinger, og hans Forhold giver særlig Grund til at frygte for, at han, om han forbliver paa fri Fod kan forledes til Forgribelse paa Foresat eller til andet grovt Brud paa den militære Disciplin.

§ 114. Den, som med skjellig Grund mistænkes for en strafbar Handling, der kan medføre højere Straf end simpelt Fængsel efter den militære eller Fængsel efter den borgerlige Straffelov, kan paagribes:

1. naar han træffes eller forfølges paa frist Gjerning eller friste Spor og hans Paagribelse antages paakrævet for at hindre Flugt eller sikre Bevist;
2. naar der af Hensyn til Straffens Størrelse eller af anden

Marsag er Anledning til at frygte for, at han vil und- 29 Marts.
drage sig Forfølgningen eller Straffens Fuldbyrkelse;

3. naar hans Forhold giver særlig Joie til at frygte for, at han ved Tilintetgjørelse af Gjerningens Spor eller ved Aftale med Vidner eller Medskyldige eller paa anden Maade vil forspilde Beviset, eller

4. naar der er særlige Grunde til at frygte for, at han vil gjentage den strafbare Handling eller fuldbyrde en strafbar Handling, som han har forsøgt eller truet med.

§ 115. Uden Hensyn til Straffens Størrelse kan den Mistænkte paagribes:

1. naar han træffes paa frist Gjerning og ikke afstaar fra sin forbryderiske Virksomhed;

2. naar han træffes i Færd med at undvige eller bevislig gjør Forberedelse dertil, eller

3. naar han ikke vides at have fast Bopæl i Riget eller er en ukjendt Person, der ikke kan gjøre Rede for sig, og der er Grund til at frygte for, at han vil unddrage sig Forfølgningen eller Straffens Fuldbyrkelse.

§ 116. Hører den strafbare Handling til dem, der alene efter Fornærmedes Begjæring paatales af det Offentlige, kan Paagribelse ikke finde Sted, forinden saadan Begjæring er fremsat, medmindre der er Grund til at frygte for, at Ophold vil forspilde Tiemedet, og det er overveiende sandsynligt, at Paatale vil blive begjæret. Den Fornærmede eller, om der er flere, i det mindste én af dem maa uopholdelig underrettes om Paagribelsen. Kan ikke dette ske, eller hvis Begjæring om Paatale efter skeet Underretning ikke fremsættes, saasnart det efter Omstændighederne ansees muligt, skal paagrebnene strax løslades.

§ 117. Paagribelsen beslattes af Paatalemyndigheden eller Retten og iverksettes enten af den paataleberettigede Befalingsmand, der har besluttet Paagribelsen, eller af en anden foresat Befalingsmand, eller af hvem, der ellers særlig bemyndiges dertil.

Beslutningen skal tilstrækkelig tydelig betegne Mistænktes Person samt angive den strafbare Handling, for hvilken han sigtes, det Sted, til hvilket han skal bringes, og en paataleberettiget Befalingsmand eller Krigsdommer eller militær Forhørsdommer, for hvilken han skal fremstilles.

Er den Befalingsmand eller Dommer, for hvem Fremstilling skal ske, en anden end den, der har fattet Beslutningen, skal en Gjenpart eller skriftlig Gjengivelse af samme tilligemed Meddelelse om Grunden til Paagribelsen samt andre forhaandenværende Oplysninger strax oversendes.

Har en paataleberettiget Befalingsmand besluttet Paagribelsen i Paagrebnens Overvær umiddelbart efter at have optaget Forflaring angaaende den strafbare Handling paa den i § 122 omhandlede

29 Martz. Maade, kan han strax forholde sig efter § 123 uden at bestemme yderligere Fremstillelse af Paagrebne for nogen Befalingsmand.

§ 118. Hvor Beslutning af Paataalemyndigheden eller af Retten ikke uden Fare kan oppebies, kan Paagribelse uden saadan Beslutning iverkættes:

1. af Mistænkte Foresatte eller, naar Foresat ikke er tilstede, af anden Mistænkte overordnet Befalingsmand eller, hvis Mistænkte ikke er Militærperson, af enhver Befalingsmand;
2. af militær Vagt, Ronde, Patrulje, Skildvagt eller anden til Sikkerhed eller Ordens Overholdelse udsendt militær Afdeling eller Krigsmand, saafremt Paagribelsen er begrundet i Brud paa den militære Orden eller i andre strafbare Handlinger, som de nævnte Vagthavende ifølge sin Instrux skal afværge;
3. af Politiets Tjenestemænd, saafremt Forbrydelsen eller Forseelsen er belagt med Straf i den borgerlige Straffelovgivning eller bestaar i Rømning, ulovlig Fraværelse eller anden Unddragelse fra Krigstjenesten, og i samme Tilfælde af enhver, naar Mistænkte træffes eller forfølges paa frist Gjerning eller friske Spor. Er Mistænkte en tjenstgjørende Militærperson, bør dog Paagribelsen ikke foretages af Politiets Tjenestemænd eller privat Person, saafremt den uden skadeligt Ophold kan iverkættes af en militær Befalingsmand eller Vagthavende.

§ 119. Ved Paagribelsen eller saasnart det er gjort, skal den skriftlige Beslutning, naar saadan findes, paa Forlangende forevises eller oplæses for Paagrebne, som derhos i Fredstid har Ret til at fordrø Gjenpart af samme.

§ 120. Paagribelsen bør iverkættes med den Skaansel, som Diemedet tillader.

Den Paagrebnes Vaaben samt andre Ting, som kan benyttes til Vold eller Undvigelse, fratages ham, og personlig Ransagning kan foretages, forsaavidt der er Grund til at formode, at han har saadanne Ting hos sig.

§ 121. Den Paagrebne skal snarest muligt fremstilles for den i Beslutningen bestemte Befalingsmand eller Dommer eller, om han er paagrebet uden Beslutning, for den nærmeste paataleberettede Befalingsmand.

Vilde Fremstillelse for den bestemte Dommer være forbunden med større Ulempe, kan Fremstillelse for nærmeste militære Forhørsdommer eller Krigsdommer træde isteden.

Kan Fremstillelse for de nævnte Befalingsmænd ikke ske senest Dagen efter Paagribelsen, kan Paagrebne forlange sig fremstillet snarest muligt for nærmeste militære Forhørsdommer eller Krigsdommer.

Er Paagribelsen foretagen af privat Mand, skal denne, hvor Fremstillelse efter foranstaaende Regler ikke uførtøvet kan ske, overlevere Paagrebne til nærmeste Befalingsmand, Politis eller Fæng-

selstjenerestemand, der fatter Beslutning, om Paagribelsen foreløbig 29 Marts, skal opretholdes, og derefter har at forholde sig, som om han selv havde foretaget Paagribelsen.

§ 122. Den Myndighed, for hvilken Paagrebne fremstilles, skal i Retsmøde eller i Vidners Overvær modtage hans Forklaring og indhente de Oplysninger, hvortil der iøvrigt maatte være Udgang, samt optegne de afgivne Forklaringer og den fattede Beslutning.

§ 123. Den paataleberettigede Befalingsmand, for hvem Paagrebne fremstilles, fatter Beslutning om, hvorvidt Paagribelsen foreløbig skal opretholdes eller Løsladelse ske med eller uden Betingelser.

Antages Sagen ikke at egne sig til disciplinær Afgjørelse, skal Paagrebne, saafremt han ikke løslades, snarest muligt fremstilles for nærmeste militære Forhørsdommer eller Krigsdommer eller, hvis retslig Forfølgning allerede er indledet, for vedkommende Ret (§ 125).

Findes derimod Sagen at egne sig til disciplinær Afgjørelse, foretages uopholdelig de fornødne Skridt hertil. Er Sagen ikke afgjort disciplinært inden tre Dage efter Paagribelsen, kan Paagrebne, saafremt han ikke løslades, forlange sig fremstillet snarest muligt for nærmeste militære Forhørsdommer eller Krigsdommer.

§ 124. Er den Dommer, for hvem Fremstilling i Henhold til §§ 121 eller 123 finder Sted, ikke efter § 125 berettiget til at afgjøre Spørgsmaalet, om Paagrebne skal være Varetægtsfængsel underkastet, fatter han Beslutning om, hvorvidt Paagribelsen foreløbig skal opretholdes eller Løsladelse ske med eller uden Betingelser. Løslades ikke Paagrebne, skal han snarest muligt fremstilles for vedkommende Ret, og Udskrift af det optegnede tiligemed de fremlagte Dokumenter oversendes denne.

Om Afgjørelsen gives uopholdelig Meddelelse til Paatalemyndigheden, saafremt den ikke har været tilstede ved samme.

§ 125. Hvorvidt Paagrebne skal være Varetægtsfængsel underkastet, afgøres ved Kjendelse af den Ret, for hvilken retslig Forfølgning er indledet. Naar Dom er affagt og Sagen ikke er indbragt for høiere Ret, tilkommer Afgjørelsen den Ret, som har dømt i Sagen. Er retslig Forfølgning endnu ikke indledet, afgives Kjendelsen af den Dommer, for hvilken Paagrebne ifølge Paagribelsesbeslutningen eller i Henhold til § 121 eller § 123 er fremstillet. Den nærmeste militære Forhørsdommer eller Krigsdommer kan ogsaa ellers træffe Afgjørelsen, naar Paagrebnes Fremstilling for den Ret, ved hvilken Forfølgningen finder eller har fundet Sted, vilde være forbunden med større Ulemper, dog, at Udskrift af det protokollerede og Sagens Dokumenter uden Dphold tilstilles denne.

29 Marts.

Kjendelsen affiges, saavidt muligt, inden Retssmødets Slutning og forkyndes strax eller snarest muligt for Paagrebne, der i Fredstid kan forlange sig Udskrift meddelst inden 24 Timer. Om Kjendelsen gives ogsaa uopholdelig Meddelelse til Paatalemyndigheden, saafremt den ikke har været tilstede ved Affigelsen.

§ 126. Varetægtsfængsel kan kun besluttes anvendt:

1. naar Paagrebnes Forhold fremdeles giver særlig Grund til at frygte for, at han kan løslades, vil forgribe sig paa Forsæt eller gjøre sig skyldig i andet grovt Brud paa den militære Disciplin, eller
2. naar der fremdeles er skjellig Grund til Mistanke mod Paagrebne og nogen i § 114 No. 2, 3 eller 4 eller i § 115 No. 2 eller 3, jfr. § 116, nævnt Betingelse for Paagribelse er tilstede.

§ 127. Uden foregaaende Paagribelse kan Fængslingskjendelse affiges mod en Mistækt, der er tilstede i Retssmøde, efterat der er givet ham Anledning til at udtale sig derom.

§ 128. I Krigstid kan Retten ikke beslutte Paagribelse eller Fængsling af tjenstgjørende Militærperson uden Begjæring af den militære Paatalemyndighed.

§ 129. Forskrifterne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 242 og 243 om Paagrebnes og Fængsledes Behandling m. v. finder tilsvarende Anvendelse.

§ 130. Fængslingen ophæves, saasnart Grundene for samme bortfalder.

Beslutning om Fængslings Ophør fattes af Paatalemyndigheden, men kan ogsaa paa Embeds Begne eller efter Begjæring af Sigtede fattes af den Ret, som det efter Reglerne i § 125 vilde tilkomme at afgive Fængslingskjendelse.

Trifindes Sigtede, skal han strax løslades, medmindre Paatalemyndigheden, før Løsladelsen iverksættes, afgiver Erklæring om Anke eller Begjæring om fornyet Behandling ved høiere Ret og den Domstol, som har affagt Trifindelsesdommen, paa Begjæring beslutter, at Fængslingen skal vedbære.

Kjendelse, hvorved nogen er besluttet fængslet eller løsladt, kan til enhver Tid omgjøres.

§ 131. Om Sikkerhedsstillelse og andre Forholdsregler, der træder istedenfor Fængsling, gjælder, hvad der i den borgerlige Straffeprocesslovs § 245, § 246 første og tredje Led samt §§ 247 og 248 er bestemt.

Beslutning om Anvendelse af deslige Forholdsregler, forsaavidt der ikke er Enighed mellem Paatalemyndigheden og Sigtede, eller om deres Ophør, hvor de ikke af Paatalemyndigheden frafalbes, eller om stillet Sikkerheds Forbrydelse fattes af den Domstol, som det efter Reglerne i § 125 vilde tilkomme at afgive Fængslingskjendelse.

§ 132. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslov 29 Marts, § 250 finder tilsvarende Anvendelse, dog saaledes, at Efterlysning ogsaa kan finde Sted, naar Sigtede mistænkes for en strafbar Handling, der efter den militære Straffelov kan medføre højere Straf end simpelt Fængsel.

Nittende Kapitel.

Sigtedes Indkaldelse for Retten og Afhørelse.

§ 133. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 251—252, § 253 undtagen sidste Punktum samt §§ 254—261 finder tilsvarende Anvendelse.

Stævning til Hovedforhandling udgaar fra Rigsadvokaten (Generalkrigsadvokaten), til andet Retssmøde fra Retten.

Militærperson, der tjenstgjør i Krigstid eller paa Sjøtogt, kan ikke i Henhold til Bestemmelsen i den borgerlige Straffeprocesslovs § 254 afhentes eller hensesættes i fængslig Forvaring uden hans Foresattes Samtykke.

Tyvende Kapitel.

Efterforskningen.

§ 134. Befalingsmand, der gjennem Anmeldelse eller paa anden Maade kommer til Kundskab om, at strafbar Handling, der hører under militær Straffemyndighed, er forøvet af nogen under hans Befaling staaende Person, har uopholdelig at foretage eller bevirke foretaget Efterforskning desangaaende.

I Tilfælde af mundtlig Anmeldelse skal Modtageren strax optegne den og erhverve Anmelderens Vedtagelse af Optegnelsens Rigtighed. Optegnelse kan undlades, naar der handles om smaa rent militære Forseelser, som strax afgjøres disciplinært eller antages paa saadan Maade at ville blive afgjorte inden 24 Timer.

§ 135. Efterforskningens Diemed er at fremstaffe Oplysninger, som er tilstrækkelige til at bestemme, om Disciplinærstraf skal anvendes, eller om retslig Forfølgning skal indledes mod nogen bestemt Person ved Beslutning om Tilfælde.

Derhos bliver i Tilfælde de yderligere Oplysninger at indhente, som maatte udfordres til Forberedelse af Bevisførelsen saavel fra Baatalens som Forsvarets Side eller til Afgjørelse af Spørgsmaalet om Sigtedes Fængsling eller Løsladelse.

Beviser, som berygtes ellers at kunne gaa tabt, bliver at optage. Det samme gælder andre Beviser, som ikke egner sig til Optagelse under Hovedforhandling, naar de have ved Haanden eller betydelig Tidspilde eller Beføstning vil kunne undgaaes derved.

29 Marts. Skjønnes retslik Granskning at være ønskelig, bør den forefundne Tilstand søges bevaret uforandret, indtil Retsbehandlingen kan finde Sted.

§ 136. Afhænger Paatalen af en særskilt Myndighed, skal Paatalemyndigheden uopholdelig give Vedkommende Meddelelse om, hvad der er kommet til dens Kundskab, og imidlertid foretage de Skridt, som ikke uden Skade kan opsettes.

Er Paatalen afhængig af en Privats Begjæring, kan Paatalemyndigheden, saafremt der er Grund til at antage, at Fornærmede ikke begjærer Paatale, fordi Gjerningen er ham ubekjendt, bringe de fremkomne Oplysninger til hans Kundskab, men foretager ikke videre Efterforskninger, førend Begjæring foreligger. Er det overveiende sandsynligt, at Paatale vil blive begjæret, kan dog uopsættelige Efterforskningsfriddt foretages, forinden Begjæring er fremkommen.

Antages et Tilfælde at foreligge, hvor Paatale vil blive undladt i Henhold til § 66 No. 3, bør, indtil Spørgsmaalet herom er afgjort, blot de Skridt foretages, som ikke uden Skade kan opsettes.

§ 137. Paatalemyndigheden kan i Efterforskningens Dilemma indhente Forklaringer og lade dem optegne. I Krigstid kan ogsaa andre end Militærpersoner beordres til Fremmøde for at afgive Forklaring.

Forklaring, som optages af Generalrigsadvokaten eller en Rigsadvokat (Rigsforhør), afgives i Overvær af tvende Vidner, som medunderskriver Protokollen. Om disse Vidner gjælder, hvad der i §§ 88—91 for Retsvidner er bestemt. Særskilt Protokolfører bør om muligt benyttes.

§ 138. Paatalemyndigheden kan hos Retten begjære Foretagelsen af de i Kapitel 14—19 omhandlede Skridt, som den ikke selv er berettiget til at foretage, eller som den finder hensigtsmæssig bør foretages af Retten.

Er Begjæringen udgaaet fra andre end en Generaljurisdiktionschef eller Jurisdiktionschef, eller angaar den noget i Kapitel 16, 17 og 18 omhandlet Skridt, prøver Domstolen i enhver Henseende, hvorvidt Begjæringen er tilstrækkelig begrundet. Det samme gjælder, om Begjæringen er udgaaet fra en Generaljurisdiktionschef eller en Jurisdiktionschef, naar Generalrigsadvokaten eller Rigsadvokaten ikke har medundertegnet Begjæringen eller kan sees ikke at være enig i denne.

Ellers er Domstolen pligtig til at efterkomme Begjæringen, medmindre den finder, at det Forhold, som danner Efterforskningens Gjenstand, ikke er strafbart, eller at der ikke er lovlig Adgang til at tage den til Følge.

Regter Retten at efterkomme Begjæringen, sker det ved Kjendelse.

§ 139. Sigtede saabelsom Mistænkte, mod hvem Efterforsk- 29 Marts.
ning er paabegyndt, kan hos Retten begjære foretaget Rettergangs-
skridt til Afstræffelse af Mistanken.

Retten afslaar Begjæringen, naar den ikke finder den til-
stræffelig begrundet.

§ 140. Retten kan af egen Drift foretage saadanne Skridt,
som ikke uden Skade kan opsættes, samt hvad der hensigtsmæssig
kan gøres i Forbindelse med andre Rettergangsskridt.

Forøvrigt strækker dens Virksomhed sig ikke ud over det
begjærede og stanser, naar Begjæringen tages tilbage.

§ 141. Paa Retssmøder, der afholdes under Efterforskning-
gen, finder Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§
272, 275 første Led samt §§ 277—280 tilsvarende Anvendelse.

§ 142. Har Sigtede i en Sag angaaende militær Forbry-
delse, der ikke kan medføre strengere Straf end Strafarbejde i
femte Grad, eller angaaende en borgerlig Forbrydelse, der efter
den borgerlige Straffeprocesslovs Regler vilde henhøre under Med-
domsret, inden Retten afgivet en uforbeholden Tilstaaelse, hvis
Rigtighed bekræftes af de øvrige foreliggende Dødsstraffer, kan
Sagen, naar det begjæres af den militære Baatalemyndighed og
Sigtede deri samtykker, fremmes til Doms og paadømmes af For-
hørsretten uden Tiltalebeslutning.

Dog bør dette ikke ske, naar Sagen antages at burde paa-
dømmes i Forening med andre Sager, eller Dommeren finder, at
der kan være Grund til at undlade Paatale i Henhold til § 66.

En og tyvende Kapitel.

Tiltalebeslutningen.

§ 143. Naar Sagen er tilstræffelig forberedt dertil, fattes
uden Ophold Beslutning om, hvorvidt Tiltale skal reises.

§ 144. Findes Tiltale at burde reises, men Sigtede er
sindssvag, eller det er antageligt, at han for Tiden ikke kan
dømmes, fordi hans Opholdssted ikke vides, eller fordi han opholder
sig i Udlandet, stilles Sagen foreløbig i Vero.

Baatalemyndigheden skal i sidste Tilfælde tilstille Sigtede
Meddelelse herom og Opfordring til at fremstille sig til Modta-
gelse af Dom.

At Sagen foreløbig er stillet i Vero, er ikke til Hindrer for,
at der skrives til Bevisoptagelse i Overensstemmelse med Reglerne
i § 153, hvis der er Fare for, at Beviser kan gaa tabt.

§ 145. Tiltalebeslutningen skal angive, for hvilken Domstol
Sagen skal anlægges, og indeholde Tiltaltes Navn eller en nøiag-
tig Betegnelse af hans Person.

Den skal i Korthed, men saavidt muligt med nøiagtig An-
givelse af Tid og Sted, Gjenstand og lignende fremstille den Hand-

29 Marts. ling, for hvilken Tiltale reises, med Fremhævelse af de i Loven bestrebne Kjendemerker og under Henvisning til den eller de Straffebestemmelser, som antages at kunne komme til Anvendelse.

Tiltalebeslutningen skal medundertegnes af den Generalkrigsadvokat eller Krigsadvokat, som har medvirket ved dens Udsættelse, jfr. § 54, 2det Led.

§ 146. Den paa Baatalemyndighedens Begne mødende kan under Hovedforhandlingen ved Mærkning paa Tiltalebeslutningen

1. rette Feiltagelser med Hensyn til Benævnelser, Tidsangivelser, Fremstillingen af Handlingens Kjendemerker efter Loven og lignende Omstændigheder, og
2. med Rettens Samtykke udvide Tiltalen til andre strafbare Forhold end de i Tiltalebeslutningen omhandlede, saafremt det ikke kan lede til Anvendelse af en strengere Straffebestemmelse, og Tiltalte enten har samtykket deri eller har afgivet en fuldstændig og troværdig Tilståelse.

Skulde Tiltalen som Følge af den foretagne Rettelse eller Udvidelse ikke kunne mødes ved det Modbevis eller Forsvar, som Tiltalte har havt Opfordring til at forberede sig paa, kan han forlange en passende Udsættelse.

So og tyvende Kapitel.

Forberedelsen til Hovedforhandling for Krigsret.

§ 147. Saasnart Tiltale er besluttet, sørger Baatalemyndigheden for, at der i fornødent Fald beklædes Tiltalte en Forsvarer.

Tiltalebeslutningen skal uopholdelig forkyndes Tiltalte, i Tilfælde med Tilkjendegivende om, hvem der har at udføre Forsvaret for ham.

§ 148. Har Tiltalte Forsvarer, tilstilles denne samtidig en Gjenpart af Tiltalebeslutningen tilligemed Sagens Aktstykker, vigtige Dokumenter dog i Regelen kun i Afskrift, med Angivelse af, hvilke Beviser agtes benyttede, hvorledes de tænkes erhvervede, hvad dermed agtes godtgjort og naar og hvor Sagen antages at burde foretages.

Dokumenter, som tilbageholdes og andre synlige Beviser gives saavidt muligt tilgængelige paa hensigtsmæssig og betryggende Maade,

§ 149. Forsvareren har usfortøvet paa hensigtsmæssig Maade, dog saavidt muligt uden særskilt Udgift for det offentlige, at indtræde i Overlægning med Tiltalte. Inden en af Baatalemyndigheden opgiven Frist, der af Krigsdommeren paa Begjæring kan forlænges, naar særlige Grunde findes at tale derfor, skal han derefter oversende Akterne til sidstnævnte med Angivelse af, hvilke Vidner han paa sin Side agter at indstævne eller ønske indstævnt, hvilke Beviser han iøvrigt tilsigter at benytte, hvorledes de tænkes

erhvervede, hvad han ved sine Bidner og øvrige Beviser agter at 29 Marts. godtgjøre, samt hvorvidt han er enig i Forslaget om Tid og Sted for Sagens Foretagelse. Gjenpart af denne Meddelelse tilstilles samtidigt Paatalemyndigheden.

Paa Dokumenter og andre skulige Beviser, som ikke kan medfølge, finder Bestemmelsen i foregaaende Paragrafs andet Led Anvendelse.

Med Akternes Oversendelse kan Forsvareren beholde de ham i Afskrift tilsendte Dokumenter. Af andre Dokumenter og Retsakter tager han selv de nødvendige Afskrifter.

§ 150. Finder Forsvareren:

1. at der, førend Sagen videre fremmes, ved retslig Afhørelse bør fremskaffes, særlig paapegede Oplysninger til Fjernelse af Mistanken eller til Begrundelse af Straffrihed, eller
 2. at de af ham paapegede Beviser bør besørges erhvervede af Paatalemyndigheden, eller
 3. at Beviser, som denne tilsigter at benytte, bør erhverves paa anden Maade end af denne angivet,
- har han samtidigt herom at fremsætte Begjæring. Gjenpart af Begjæringen sendes nopholdelig Paatalemyndigheden.

Antager Forsvareren, at Sagen, saaledes som den er anlagt, ikke kan fremmes, eller at Paatalemyndigheden har overseet nogen udenfor Bevispørgsmaalet liggende Omstændighed, paa Grund af hvilken Tiltalte ikke kan fældes, bør han gjøre Paatalemyndigheden opmærksom herpaa.

§ 151. Er Tiltalte uden Forsvarer, sender Paatalemyndigheden Akterne tilligemed de i § 148 omhandlede Meddelelser til Krigsdommeren, der undersøger, hvorvidt andre eller flere Oplysninger end opgivet bør søges erhvervede, og i den Anledning kan opfordre Tiltalte til at afgive Møde for sig. Med Tiltalebeslutningens Forkyndelse skal der meddeles Tiltalte en Opgave over de Beviser, som Paatalemyndigheden agter at føre.

§ 152. Krigsdommeren sender Akterne tilbage til Paatalemyndigheden med Underretning om, hvad han uden eller efter derom fremsat Begjæring beslutter foretaget til Sagens Oplysning.

Herom gives ogsaa Meddelelse til Forsvareren eller Tiltalte, om han er uden Forsvarer.

Krigsdommerens Afgjørelse af nogen af Forsvareren eller Tiltalte fremsat Begjæring angaaende Sagens Oplysning, kan ikke paaanføres eller paaføres.

§ 153. Naar et Bevis enten aldeles ikke eller ikke uden uforholdsmæssig Ulempe eller Omkostning kan føres under Hovedforhandlingen, eller dets Førelse ikke uden Fare kan opsættes til denne, lader Paatalemyndigheden det efter Krigsdommerens Paalæg eller af egen Drift optage forud for samme. Finder den det umødvendigt at afgive Møde, meddeler den Retten dette, i hvilket Til-

29 Martz. fælde Retshandlingen kan fremmes uden saadant Møde, naar det tilstrækkelig tydelig er betegnet, hvilke Oplysninger der søges.

Naar Paatalemyndigheden begjærer saadan Bevisoptagelse, bør den samtidigt underrette Modparten derom.

Paa Bevisoptagelsen finder for øvrigt, forsaavidt intet andet er bestemt, Reglerne i den borgerlige Straffeprocesslovs § 277 tilsvarende Anvendelse.

Uf Bevisoptagelsen bliver Udskrift snarest muligt at tilstille Paatalemyndigheden samt Forsvareren eller Tiltalte, om han er uden Forsvarer.

§ 154. Bestemmer nogen af Parterne sig til at benytte andre Beviser end de allerede opgivne eller at give Slip paa nogen af disse eller at erhverve eller benytte Beviserne paa anden Maade end opgivet, skal Modparten og Krigsdommeren underrettes efter Forskrifterne i §§ 148 og 149.

§ 155. Krigsdommeren berammer Tid og Sted for Sagens Foretagelse.

Berammelsen oversendes Paatalemyndigheden eller den, som af denne er opgivet, og Gjenpart af samme meddeles Forsvareren eller Tiltalte, om han er uden Forsvarer, og i fornødent Fald til lige Paatalemyndigheden.

§ 156. Paatalemyndigheden sørger for, at Sigtede og Vidner, der ikke er paa fri Fod, og Sigtede, mod hvem saadan Kjendelse er affagt, som omhandles i den borgerlige Straffeprocesslovs § 254, jfr. nærværende Lovs § 133, betimelig bliver frembragte til Retssædet.

§ 157. Har Sigtede for Retten afgivet uforbeholden Tilstaafelse, hvis Rigtighed der ikke er Grund til at drage i Tvil, bør i Almindelighed kun de Personer indstævnes som Vidner, der kan give Forklaringer, som umiddelbart angaar selve Forøvelsen af Gjerningen, eller som angaar Tiltaltes større eller mindre Strafskyld. Naar flere Personer antages at ville afgive en ensartet og overensstemmende Forklaring om Sagen eller om en enkelt Side ved samme, bør kun saa mange indstævnes, som skønnes fornødent.

§ 158. Vil Tiltalte eller hans Forsvarer indstævne Vidner til Hovedforhandlingen, maa den lovbestedte Betaling enten erlægges forudsatvis eller nedlægges hos Paatalemyndigheden, der paategner Stævningen Bevidnelse herom. Finder Paatalemyndigheden eller Retten Indstævningen begrundet, erstattes Udgifterne af det offentlige.

Tre og tyvende Kapitel.

Hovedforhandlingen for Krigsret.

§ 159. Hovedforhandlingen er mundtlig. Skrift anvendes kun i den Udstrækning, som Loven bestemmer. Ved mündtlige Udtalelser benyttes frit Foredrag.

§ 160. Krigsdommeren leder Forhandlingen og drager Om- 29 Marts.
sorg for at fjerne alt, som til Unytte trækker den i Langdrag. Han
kan, forsaavidt intet modsat er bestemt, stanse den videre Forhand-
ling angaaende Spørgsmaal, som han anser tilstræffelig drøftede.

Endsigelser mod hans Vedelse afgjøres af Retten.

§ 161. Paatalemyndigheden kan undlade at afgive Møde,
naar Forsvarer er unødvendig af den Grund, at Sigtede har af-
givet en uforbeholden Tilstaaelse.

Udebliver Paatalemyndigheden for øvrigt enten ved Forhand-
lingens Begyndelse eller i Løbet af denne, udsættes Sagen, med-
mindre Omstændighederne gjør det muligt isteden at bestikke nogen,
som straks kan udføre Hvervet.

Det samme gjælder, om der ingen Forsvarer er tilstede, hvor
saadan er nødvendig; dog kan Frifindelsesdom affiges og en For-
handling, som forudsæes utvivlsomt at ville lede hertil, fortsættes
eller fremmes, selv om ingen Forsvarer møder.

§ 162. Tiltalte skal være tilstede, saalænge han har Udgang
til at faa Ordet. Dog kan det tillades ham at fjerne sig, efterat
hans Afhørelse har fundet Sted og indtil Domsaffigelsen. For-
lader han Retssstedet uden Rettens Tilladelse, kan Forhandlingen
under enhver Omstændighed fortsættes, saafremt hans Nærværelse
ikke findes fornøden af Hensyn til Sagens Dplysning.

§ 163. Handles der om en strafbar Handling, der fortrinns-
vis er at straffe med Fængsel eller ringere Straf, og Retten ikke
finder Tiltaltes Nærværelse fornøden af Hensyn til Sagens Dplys-
ning, kan Forhandlingen fremmes eller fortsættes, uagtet Tiltalte
udebliver, saafremt han har samtykket deri eller er udebleven, uden
at der er Grund til at antage, at han har haft lovligt Forsæld.

Forhandlingen kan endvidere fremmes i Tiltaltes Fravær,
hvis han er undvægen, efterat Tiltalebeslutningen er ham forkyndt,
og Retten ikke finder hans Nærværelse fornøden af Hensyn til Sa-
gens Dplysning.

Under enhver Omstændighed kan Frifindelsesdom affiges over
en udebleven og en Forhandling fortsættes eller fremmes i Tiltal-
tes Fravær, naar den skønnes utvivlsomt at ville lede til Fri-
findelse.

§ 164. Om Hovedforhandlingen maa udsættes, kan Retten
dog paa Stedet lade optage alle Bevijer, som ellers kunde gaa tabt
eller hvis senere Optagelse kunde befrygtes at ville blive mindre
fyldestgjørende.

§ 165. Retten kan beslutte, at en Tiltalt skal forlade Retss-
salen, medens et Vidne eller en Medtalt afhøres, naar der er
særegne Grunde til at frygte for, at en uforbeholden Forklaring
ellers ikke kan erholdes. Er en Tiltalt som Følge heraf aftraadt,
skal han, naar han atter indlades i Retsssalen, gjøres bekendt med
det under hans Fravær forefaldne.

29 Marts.

§ 166. Naar en Tiltalt udbiſes i Genhold til Beſtemmelsen i den borgerlige Straffeproceslovs § 119, jfr. nærværende Lovs § 93, kan Forhandlingen dog fortsættes, hvis Retten ikke finder en Udsættelse nødvendig. Tiltalte bør i ſaa Fald, ſaaſnart hans Udsættelse gjør det muligt, atter føres ind i Retsſalen og gøres bekendt med det under hans Fravær forefaldne.

§ 167. Hvor det findes henſigtsmæssigt, kan Retten i en Sag, ſom angaar flere Forbrydelſer eller flere Tiltalte, lade Forhandlingen og Paafjendelsen foregaa ſærſkilt for hver enkelt Forbrydelse eller Tiltalt.

§ 168. Ved Retsmødets Begyndelse paaraaber Rigsdommeren Sagen og de Domsmænd, ſom ſkal gjøre Tjeneste. Han opfordrer Domsmændene og Parterne til at angive, om nogen af Domsmændene antages ikke at kunne have Sæde, enten fordi Mandtallenes ſtandbringelse eller Udtagningen af Domsmænd er foretaget mod Lovens Regler, eller fordi han mangler de almindelige Betingelser for at kunne tjenſtgjøre ſom Domſmand eller paa Grund af Ugildhed er udelukket derfra i den foreliggende Sag.

§ 169. Rigsdommeren tiltaler derefter Domsmændene ſaaledes: „Sverger De, at De vil give god Agt paa alt det, ſom forhandles i Retten, og at De vil dømme og kjende i Sagen, ſom De ved ſandest og retteſt at være efter Loven og Sagens Beviſligheder?“ Domsmændene ſkal derefter ſtaaende og med oprakt Høre ſaaand enkeltviſ ſvare: „Det ſverger jeg, ſaaſandt hjælpe mig Gud den almægtige og alvidende.“

Domſmand, ſom ikke beſjender ſig til den kristelige eller jødiſke Religion, eller hvis Troſbekjendelse ikke tillader Ed i den ovennævnte eller i nogen anden foreſkreven Form, afſlægger Løfte paa Ede og Samvittighed.

Domſmand ſom tidligere i ſamme Retsmøde har afſagt Eden eller Løftet, behøver ikke at gjentage ſamme.

§ 170. Derpaa oplæſes Tiltalebeſlutningen og ſpørges Tiltalte om Ravn, Alder, Stilling og Bopæl, og om han erkjender ſig ſkyldig i det i Tiltalebeſlutningen omhandlede Forhold eller i at have foretaget den der omhandlede Handling, ſamt opfordres til med Opmerksomhed at følge Forhandlingen.

Vidnerne og de Sagtyndige opraabes, hvorefter Rigsdommeren meddeler, hvad han maatte finde fornødent at foreſkrive til Sikrelſe af Beviſførelſen.

§ 171. Opſtaar Spørgſmaal om, hvorvidt nogen af de i Sagsbehandlingen medvirkende bør udtræde, eller om Sagen, nogen Del af den eller noget begjæret Rettergangsſkridt bør fremmes, kan Forhandlingen begrænses dertil, indtil Spørgſmaalet er afgjort.

Feil, der hindrer Sagens Fremme, ſkal, hvor det kan ſe, tilſtedes afhjulpne og den hertil fornødne Udsættelse gives.

Indſigelſer, ſom ikke kommer i Betragtning, medmindre de

paaberaabes af vedkommende Part, er forspildte, hvis de ikke frem- 29 Marts.
 sættes, saasnart dertil er bleven Anledning.

§ 172. Det i foranstaaende Paragrafs første Led forestkrevne gjælder ogsaa, saafremt enten Tiltalte eller nogen af Domstolens Medlemmer opkaster Spørgsmaal om, hvorvidt det i Tiltalebeslutningen omhandlede Forhold er strafbart, eller om der foreligger nogen Strafudelukkelsesgrund, der ikke er indbefattet i Skyldspørgsmaalet. Er Rettens Medlemmer enige, kan Grifindelsesdom paa Stedet affiges.

§ 173. Forhandlingen angaaende selve det Forhold, hvorfor Tiltale er reist, fortsættes saavidt muligt uden Afbrydelse indtil dens endelige Afslutning.

Naar Forhandlingen efter en Udsættelse atter aabnes, gjentages det allerede foretagne, forsaavidt Retten finder det fornødent. Har Afbrydelsen varet over fire Dage, kan ethvert af Domstolens Medlemmer fordre Gjentagelse.

§ 174. Forhandlingen foregaar i Regelen under et for Skyldspørgsmaalets og Straffespørgsmaalets Vedkommende. Dog kan Domstolen tillade, at Skyldspørgsmaalet forhandles særskilt, hvor dette i indvilligede Sager antages at ville lette Oversigten.

§ 175. Efterat Paatalemyndigheden har udviklet, hvad der er Tiltalens Gjenstand, og kortelig angivet, hvilke Beviser den formener at kunne føre for sin Paastand, i fornødent Fald med Paavisning af Forbindelsen mellem Paastanden og de Beviser, som agtes førte, henstiller Krigsdommeren til Tiltalte at forklare sig angaaende Sagen. Strider Forklaringen mod hans tidligere afgivne, eller er der Sider eller Dele af Sagen, med Hensyn til hvilke han ikke har udtalt sig, bør han gjøres opmærksom derpaa.

Saavel i dette Tilfælde, som naar han aldeles negter at svare, eller naar han ikke møder, kan hans tidligere for Retten afgivne Forklaring oplæses.

§ 176. Derefter finder Bevisførelsen Sted først fra Paatalemyndighedens og dernæst fra Forsvarets Side.

Før Forsvareren eller Tiltalte paabegynder nogen Bevisførelse, kan han kortelig angive, hvilke Beviser han mener at kunne føre, og hvilke Slutninger han vil bygge derpaa.

Hvor det er fornødent, kan den, der fører Beviserne, efterhvert som Bevisførelsen finder Sted, kortelig paavise Betydningen af de Omstændigheder, som søges beviste.

§ 177. Forsaavidt angaar Omstændigheder, der ligger udenfor Skyldspørgsmaalet, samt overhovedet i Krigstid afgjør Retten, hvorvidt, i hvilken Udstrækning og paa hvilken Maade Bevisførelse skal finde Sted.

Før øvrigt kommer Reglerne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 331 og 332 til Anvendelse.

§ 178. Skriftlige Beviser oplæses af Retskriveren eller et

29, Marts. af Domstolens Medlemmer; dog kan det tillades den bevisførende selv at oplæse dem.

Skriftstykker, der er forfattede i fremmed Sprog, oplæses i Oversættelse, hvis Rigtighed er bekræftet af en dertil bemyndiget Person.

§ 179. De af Paatalemyndigheden fremsillede Bidner afhøres først af denne og dernæst, efterhvert som denne Afhørelse for hvert enkelt Bidnes Vedkommende er tilendebragt, af Forsvareren. Med Hensyn til de af Tiltalte eller efter hans Begjæring fremsillede Bidner forholdes i omvendt Orden. Herfra kan Afvigelse finde Sted ifølge Overenskomst.

Krigsdommeren skal i ethvert Tilfælde tilbagevise Spørgsmaal, der ikke vedrører Sagen, og selv overtage Afhørelsen, naar han eller Retten finder den Maade, hvorpaa Afhørelsen sker, utilfredsstillende. I Krigstid kan han altid overtage Afhørelsen, naar han dertil finder Grund.

Er Tiltalte uden Forsvarer, foretages Afhørelsen i ethvert Tilfælde af Krigsdommeren.

§ 180. Krigsdommeren kan af egen Drift eller efter Anmodning af nogen af Domstolens øvrige Medlemmer afhøre Bidnet om saadanne Punkter, som ikke har været det tilstrækkelig foreholdte, eller med Hensyn til hvilke dets Svar ikke har været tydeligt nok eller tilstrækkelig opfattet. Han kan overlade Vedkommende selv umiddelbart at forelægge Bidnerne Spørgsmaal.

§ 181. Bevisførelse, sigtende til at svække et Bidnes Troværdighed i sin Usmindelighed, maa kun finde Sted paa den Maade og i den Udstrækning, som Retten tilstøder. Den bør negtes, naar de tilsigtede Oplysninger ikke findes at være af væsentlig Betydning.

§ 182. Føres fra Forsvarets Side Beviser for Tiltaltes tidligere gode Vandel, kan Paatalemyndigheden altid føre Modbeviser. Under ingen Omstændighed maa dog Bevidnelser, udstedte angaaende Tiltaltes gode eller slette Navn og Rygte, oplæses.

Hvorvidt og i hvilken Udstrækning iøvrigt Beviser kan føres for Tiltaltes slette Vandel, afgøres af Retten. Dog maa disse Beviser altid angaa bestemte Handlinger, foretagne af Tiltalte selv. Bevis for tidligere Domsfældelse kan ikke negtes ført.

§ 183. Efter Afhørelsen af hvert enkelt Bidne og efter Oplæsningen af hvert enkelt Skriftstykke gives der Tiltalte Abgang til at udtale sig, om han har noget at bemærke.

§ 184. Efterat Bevisførelsen er sluttet, faar først Paatalemyndigheden og dernæst Forsvareren eller, om ingen Forsvarer møder, Tiltalte Ordet. Enhver har Ret til at tale to Gange.

Tiltalte har Ret til Ordet ved Siden af Forsvareren og spørges, efterat denne har talt, om han har noget yderligere at bemærke.

§ 185. Forstaar Tiltalte ikke det norske Sprog, eller er

han døv, maa af Slutningsforedragene i det mindste de nedlagte 29 Marts. Paastande bringes til hans Kundskab.

§ 186. Gjenstand for Dommen er det i Tiltalebeslutningen omhandlede Forhold; dog kan Domstolen tage i Betragtning Omstændigheder, som kan bringe Forholdet ind under en anden Straffebestemmelse end efter Tiltalebeslutningen.

Ved Forholdets Hensjølse under Straffeloven er Domstolen ubunden af de fremsatte Paastande. Hensjølles det under en anden Straffebestemmelse end i Tiltalebeslutningen, maa der altid gives Parterne særlig Anledning til at udtale sig, hvorhos Tiltalte paa Forlangende maa tilstaaes en passende Udsættelse, naar det skjønnes nødvendigt for Forsvaret.

§ 187. Ved Afgjørelsen af, hvad der er at anse som bevist, tages alene Hensyn til de Beviser, som er fremsorte under Hovedforhandlingen. Afgjørelsen træffes efter fri Overbevisning paa Grundlag af en samvittighedsfuld Provelse af de fremsorte Bevisligheder.

§ 188. Dommen affiges ved Retssmødet's Slutning eller i et særskilt berammet Møde senest et Døgn derefter.

Domsgrundene skal, forsaavidt Tiltalte domfældes, nøiagtig angive, hvilke Omstændigheder der som Grundlag for Dommen ansees beviste, og i Tilfælde af, at Tiltalte frifindes, hvilke Straffebetingelser der antages at mangle eller ikke at være beviste, eller hvilke Omstændigheder der antages at foreligge, som udelukker Straffen.

Vigesaa anføres de Betragtninger, som har været bestemmende for Strafudmaalningen.

§ 189. Naar Tiltalte er tilstede og der er Afgang til at begjære Anke eller fornyet Behandling, meddeles der ham, inden hvilken Frist og paa hvilken Maade Begjæring herom maa fremsættes.

§ 190. Er Tiltalte ikke tilstede, skal en fældende Dom uden Ophold forkyndes ham med Tilkjendegivende om, inden hvilken Tid og paa hvilken Maade Anke eller fornyet Behandling maa begjæres. Ved Forkyndelsen bliver Tiltalte saavidt muligt at afstøtte Erklæring, om han vedtager Dommen.

Til Forkyndelsen, der besjølges af Paataalemyndigheden, er en Udskrift af Domsslutningen og Domsgrundene tilstrækkelig.

Fire og tyvende Kapitel.

Anke.

§ 191. Domme og i Forbindelse med dem den Sagsbehandling og de Afgjørelser, hvorpaa de beror, kan af Paataalemyndigheden og Tiltalte indaankes for den militære Højesteret.

29 Marts.

§ 192. Er Dommen frifindende, kan den ikke paaantes af Tiltalte, medmindre Skyldspørgsmaalet er afgjort imod ham.

I Krigstid kan Tiltalte ikke begjære Anke, medmindre han er idomt Livsstraf, Strafarbejde, Afsettelse eller Embeds- eller Bestillingsfortabelse.

Er Tiltalte død, kan hans Egtfælle, Slegtninger i op- og nedstigende Linje, Søskende samt Arvinger anke i hans Sted.

Paatalemyndigheden kan anke til Gunst for Tiltalte ogsaa efter hans Død.

§ 193. Anke kan ikke støttes paa nogen Grund, der efter Reglerne i Kapitel 25 kan lede til fornyet Behandling.

Krænkelser af Rettergangsregler kan ikke benyttes som Ankegrund, naar de blot kommer i Betragtning i Tilfælde af Indsigelse og saadan ikke betimelig er fremsat.

§ 194. Anke fra Paatalemyndighedens Side beslattes af Generaljurisdiktionschefen.

Finder Jurisdiktionschefen i nogen Sag Grund til Anke, har han at indsende Udskrift af Hovedforhandlingen samt andre nødvendige Udskrifter og Dokumenter til Generaljurisdiktionschefen.

Saadan Indsendelse skal i ethvert Tilfælde ske, naar Dommen lyder paa Livsstraf, Strafarbejde, Afsettelse eller Embeds- eller Bestillingsfortabelse.

§ 195. Vil Paatalemyndigheden anke til Skade for Tiltalte, maa den forkynde Anken for ham senest inden fjorten Dage, efterat Tiltaltes Erklæring, om han vedtager Dommen eller ikke, er bleven den meddelt, eller efterat Ankefristen for Tiltaltes Vedkommende er udløben.

Paatalemyndighedens Anke til Gunst for Tiltalte er ubunden af Tidsfrist og hindres ikke ved Dommens Vedtagelse.

Ved Ankens Fortyndelse skal der tilkjendegives Tiltalte, at Sagen vil blive foretagen, saasnart dertil er Anledning, uden nogen yderligere Underretning til ham.

§ 196. Tiltaltes Erklæring om Anke maa ske i Fredstid inden fjorten Dage og i Krigstid inden 24 Timer efter Dommens Afviselse eller, om han ikke herved er tilstede, efter dens Fortyndelse.

Sker den ikke ved Domsaffigelsen, fremsættes den skriftlig eller mundtlig for Paatalemyndigheden eller mundtlig for Krigsdommeren eller en Tiltalte foresat Befalings- mand eller, om Tiltalte er fængslet, for Fængslets vagthavende Befalingsmand eller Vagtmester.

Den skriftlige Anke-Erklæring maa i Fredstid være medundertegnet af Forvareren eller af en Sagfører. Den mundtlige Erklæring opfattes paa Stedet skriftlig og undertegnes af Modtageren og Tiltalte og oversendes uden Ophold til Paatalemyndigheden.

Ved Modtagelsen af Anke-Erklæring skal der meddeles Tiltalte saadant Tilfjendegivende, som omhandles i § 195 sidste Ved.

Anke-Erklæringen indsendes uopholdelig til Generaljurisdiktions-

chefen, ledsaget af Udskrift af Hovedforhandlingen samt andre nødvendige Udskrifter og Dokumenter.

§ 197. En Anke, der ikke er erklæret inden den bestemte Fristis Udløb, kan ikke antages, medmindre den Ankende sandsynliggjør, at den Kjendsgjerning, der begrunder Anken, først senere er bleven ham bekendt, eller at han af andre Grunde, der ikke er ham tilregnelige, har oversiddet Fristen. I ethvert Fald maa han erklære sin Anke inden et til Ankefristen svarende Tidsrum, efterat de Omstændigheder, som har fremkaldt Oversiddelsen, er fjernede.

§ 198. Inden samme Frist og paa samme Maade som ovenfor bestemt maa den Ankende angive, om det er Sagsbehandlingen eller Dommens Indhold, han angriber. I første Tilfælde anføres de Omstændigheder, hvorpaa Angrebet støttes, i sidste maa han opgive, om han alene klager over Strafudmaalingen, eller om han ogsaa er misfornøiet med Lovens Anvendelse eller med Bevisbedømmelsen angaaende Omstændigheder, der ligger udenfor Skyldspørgsmaalene. Er flere strafbare Handlinger paadømt i samme Dom, maa det angives, med Hensyn til hvilke af disse Lovens Anvendelse paastaas at være feilagtig.

§ 199. Forvareren skal paa Forlangende af Tiltalte bistaa ham med Raad om, hvorvidt Anke bør erklæres.

Saaavel Forvareren som den offentlige Tjenestemand, til hvem Tiltalte i Hensyn til § 196 henvender sig, skal yde ham al fornøden Bistand ved Erklæringens Affattelse og Begrundelse.

§ 200. Generaljurisdiktionschefen oversender uopholdelig Anke-Erklæringen, ledsaget af sammes Begrundelse og de fornødne Udskrifter og Dokumenter, til Højesterets militære Kjæremaalsudvalg.

Udvalget afgjør, hvorvidt Anken er betimelig erklæret og i andre Henseender lovlig. Antages dette, skal Udvalget i Fredstid, naar Sagen angaar enten Liv eller Vre eller Frihedstab for længere Tid end tre Maanedes, og forøvrigt saavel i Fredstid som i Krigstid, naar det dertil finder Grund, henviser Sagen til Prøvelse i Højesteret. Ellers bliver Anken at afvise.

I Tilfælde af Henvisning til Højesteret oversender Justitiarius Sagen til Paatalemyndigheden eller Forvareren, eftersom hin eller denne først skal have Ordet, med Paalæg om inden en fastsat Frist at tilstille Modparten samme.

§ 201. Er den fra den ene Side iværksatte Anke støttet til Grunde, der kan lede til Afsigelse af en ny Dom i Højesteret, er den anden Part berettiget til at gjøre gjældende saadanne Ankegrunde, der kan lede til, at Dommen kjendes ugyldig; dog maa de betimelig forud for Sagens Foretagelse meddeles Modparten.

§ 202. Sagens Behandling for den militære Højesteret foregaar efter de for den almindelige Højesteret gjældende Regler, dog saaledes, at Forhandlingen altid er mundtlig og at den Part, som anker, først har Ordet.

29 Marts.

Anker Paatalemyndigheden til Gunst for Domsældte, er Forvarer uforuden. Efter Anken fra Domsældtes Side, kan Paatalemyndigheden, naar den tiltræder Anken, undlade at møde.

§ 203. Finder nogen af Parterne Bevisoptagelse foruden, kan den foretages efter Reglerne i Kapitel 22 om Bevisoptagelse forud for Hovedforhandlingen. Forvareren har i Tilfælde at fremsætte sin Begjæring herom for Paatalemyndigheden, som, hvis den finder at burde afflaa den, uopholdelig skal forelægge Spørgsmaalet for Høiesterets Justitiarius og samtidig underrette Forvareren derom.

Retten kan beslutte at indhente nye Oplysninger og at iverksætte Bevisoptagelse og i den Anledning at udsætte Sagen og give Paatalemyndigheden de fornødne Paalæg.

§ 204. Tiltalte kan ikke uden Paatalemyndighedens Samtykke tage sin Anke tilbage, efterat Forhandlingen er paabegyndt. Har Paatalemyndigheden erklæret Anke, kan den kun med Tiltaltes Samtykke tage den tilbage.

§ 205. Bestemmelserne i den borgelige Straffeprocesslovs §§ 392—397 finder tilsvarende Anvendelse.

§ 206. Fornyet Behandling efter Kapitel 25 og § 219 udelukker Anke. Er Begjæring om fornyet Behandling betimelig fremsat, stilles iverksat Anke til Høiesteret midlertidig i Bero.

Frafaldes Begjæringen, eller tages den ikke tilfølge, begynder Ankefristen sit Løb fra nyt af fra det Tidspunkt, Meddelelse herom er tilstillet Bedkommende.

§ 207. En Dom kan ikke fuldbyrdes, saalænge Anke staar Tiltalte aaben. Dommens Fuldbyrkelse er at betragte som Frarafaldelse fra Paatalemyndighedens Side af Udgangen til Anke til Skade for Tiltalte.

Er Anke betimelig erklæret, kan Dommen ikke fuldbyrdes, før Sagen er afgjort.

Spørges der kun om Forandringer af Straffen inden samme Strafart, kan Fuldbyrkelse efter Omstændighederne paabegyndes, naar Domsældte samtykker deri.

§ 208. Uden Hensyn til Bestemmelserne i § 207 kan Krigsret, naar samtlige Medlemmer er enige, i Krigstid bestemme, at en Dom strax skal kunne fuldbyrdes, hvorved nogen er dømt til Døden for en Forbrydelse, der er forøvet i Krigstid, under saadanne Omstændigheder, at farlige Følger for Rigets militær Afdelings eller militære Foretagenders Sikkerhed øiensynlig maa befrygtes, hvis den skyldige ikke uden Ophold straffes.

Fem og tyvende Kapitel.

Fornyet Behandling ved den militære Høiesteret.

§ 209. Sag, hvori Dom er affagt af Krigsret, kan af Paatalemyndigheden og Tiltalte begjæres taget under fornyet Behandling ved den militære Høiesteret.

Sag, som ikke angaar enten Liv eller Vre eller Frihedstid 29 Marts. for længere Tid end tre Maanedes, kan ikke tages under fornyet Behandling, medmindre Højesterets militære Rådemaaletsudvalg finder Grund dertil.

I Krigstid udfordres i enhver Sag Rådemaaletsudvalgets Samtykke, og Tiltalte kan ikke begjære Sagen forelagt samme, medmindre han er idømt Livsstraf, Strafarbejde, Afstøttelse eller Embeds- eller Bestillingsfortabelse.

Efter Tiltaltes Død kan alene Paatalemyndigheden begjære fornyet Behandling og da blot til Gunst for Tiltalte.

§ 210. Begjæringen om fornyet Behandling maa være begrundet i en Bestridelse af, hvad der i Dommen er antaget med Hensyn til Skyldspørgsmaalet; dog maa den ikke udelukkende støttes til, at Loven er urigtig anvendt.

Forsaauidt intet modsat er udtalt, antages Tiltalte at bestride, hvad der ikke stemmer med hans egen i Retten afgivne Forklaring.

§ 211. Hvad der i §§ 194—199 samt §§ 204, 207 og 208 er foreskrevet med Hensyn til Anse finder tilsvarende Anvendelse med Hensyn til Begjæring om fornyet Behandling, forsaavidt intet modsat er bestemt.

§ 212. Afhænger Afgangen til fornyet Behandling af Rådemaaletsudvalgets Samtykke, indsender Paatalemyndigheden uden Ophold Sagen til dette.

Finder Paatalemyndigheden, at Tiltaltes Begjæring om fornyet Behandling er for sent fremsat eller af andre Grunde uløbhemlet, forelægger den Spørgsmaalet for Krigsdommeren. Afslaar denne Begjæringen, meddeles Underretning herom til Tiltalte, der i Fredstid i Løbet af en Uge kan paafjære Afgjørelsen. I Krigstid kan Tiltalte ikke paafjære Afgjørelsen.

§ 213. Sagens Forberedelse og Behandling foregaar efter Reglerne i Kapitel 21—23, forsaavidt de kan finde Anvendelse.

De Forretninger, som ved Krigsret er henlagte til Krigsdommeren, udføres ved Højesteret af Justitiarius eller hans Stedfortræder.

§ 161 første Led har ikke Anvendelse.

§ 214. Forsaauidt Dommens Rigtighed blot bestrides med Hensyn til nogle af de antagne eller ikke antagne Kjendsgjæringer, kan Bevisførelsen begrænses til disse. Alene Slutningen af den bestridte Dom oplæses.

§ 215. Udebliver Tiltalte uden lovligt Forsald i Tilfælde, hvor hans Nærværelse findes nødvendig, kan Retten, hvis Sagen er indbragt efter hans Begjæring, beslutte at afvise den, medmindre Paatalemyndigheden erklærer at ville have den fremmet.

29 Martz.

Sex og tyvende Kapitel.**Rjæremaal.**

§ 216. Mod retslige Forsøininger og Afgjørelser, der ikke kan gøres til Gjenstand for Anke, kan, forsaavidt intet modsat er bestemt, enhver, som herved rammes, anvende Rjæremaal.

Undtagne herfra er Rjendelser og Forsøininger under Hovedforhandlingen, medmindre de hører til dem, der omhandles i § 49 andet Led eller gaar ud paa, at Sagen skal udsættes eller afvises, eller angaar Fængsling, Ransagning, Beslag, Hæftelse af Gods, Flæggelse af Straf eller Omkostningsansvar eller angaar nogen anden end Tiltalte.

§ 217. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 408—412 finder tilsvarende Anvendelse med følgende Endringer:

Den almindelige Rjæremaalsfrist i Krigstid er 24 Timer.

Naar det i Krigstid findes paatrævet, kan Retten beslutte ikke at tillægge et Rjæremaal opsættende Virkning, uagtet det efter Loven tilkommer jaadan.

Finder nogen af Parterne Bevisoptagelse fornøden i en paa fjæret Sag, gjælder Bestemmelserne i § 203, dog saaledes, at det militære Rjæremaalsudvalgs Ordfører i Sagen træder istedenfor Justitiarius.

Til Ordfører opnævnes et af Udvalgets lovkyndige Medlemmer.

Syv og tyvende Kapitel.**Gjenoptagelse.**

§ 218. Bestemmelserne i den borgerlige Straffelovs §§ 413—421 finder tilsvarende Anvendelse.

Med Hensyn til Nødvendigheden af Forsvarer under den i nævnte Lovs § 417 omhandlede Bevisoptagelse forholdes efter nærværende Lovs §§ 77—78.

§ 219. Naar nogen ved Krigsret uden eget Samtykke er dømt, uagtet han er udebleven, kan han begjære Sagen gjenoptaget, naar han sandsynliggjør, at han har havt lovligt Forsald, eller at Stævneaalet ikke betimelig er kommet til hans Kundskab.

Begjæringen maa fremsættes inden Ankefristens Udløb. Følgelig finder Reglerne i §§ 197 og 207 andet og tredje Led samt i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 416—417 og § 418, jfr. nærværende Lovs § 218 andet Led tilsvarende Anvendelse.

Udebliver Domfældte ved den nye Hovedforhandling, hæves Sagen og den affagte Dom bliver staaende ved Magt.

Otte og tyvende Kapitel.

29 Marts.

Paatale af borgerlige Retskrav i Forbindelse med militær Straffesag.

§ 220. Efter Fornærmedes Begjæring kan Paatalemyndigheden overtage at gjøre de ham tilkommende borgerlige Retskrav gjældende, naar dette kan ske uden særlig Uleilighed.

Det samme gjælder, hvor saadan Begjæring ikke er fremsat, medmindre Grunden hertil maa antages at være, at Fornærmede ikke har villet gjøre Kravet gjældende under Straffesagen.

Naar Sagen paadømmes i Henhold til § 142, gjælder om Retten, hvad ovenfor er bestemt om Paatalemyndigheden.

§ 221. Angivelse af Paastanden og de Beviser, hvorpaa Kravet stottes, maa i Tilfælde meddeles Tiltalte og dennes Forsvarer senest samtidig med Stævningen. Er dette ikke skeet, kan Kravet alene tages under Behandling, naar enten Tiltalte samtykker deri eller Retten finder, at han dog har faaet tilstrækkelig Leilighed til at forberede sit Forsvar.

§ 222. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 441 og 442, § 443 første Led, §§ 446—447, § 448 med Undtagelse af andet Led's sidste Punktum samt §§ 449 og 450 finder tilsvarende Anvendelse.

Ni og tyvende Kapitel.**Sagsomkostninger.**

§ 223. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 451—454, § 455 første Led, § 456 og § 458 finder tilsvarende Anvendelse.

Trettiende Kapitel.**Hæftelse af Sigtedes Gods.**

§ 224. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 459, 460 og 461 første og tredje Punktum finder tilsvarende Anvendelse. Hæftelsen kan ogsaa overføres af en Befalingsmand.

Tilsvarende Anvendelse finder ogsaa Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 462—465, dog saaledes, at Hæftelsen er betinget af, at Sigtede er dømt til strengere Straf end simpelt Fængsel eller med skjellig Grund mistænkes for nogen strafbar Handling, for hvilken strengere Straf end saadant Fængsel fortrinsvis bliver at anvende.

29 Marts.

En og trettiende Kapitel.

Ansvar i Anledning af Sagen.

§ 225. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs § 466 første og andet Led samt §§ 467—472 finder tilsvarende Anvendelse.

To og trettiende Kapitel.

Straffens Fuldbyrkelse.

§ 226. En ved endelig Dom eller Retskjendelse ilagt Straf bliver som Regel uopholdelig af fuldbyrde.

Har Retten indstillet Domsældte til Benaadning, kan Fuldbyrkelsen ikke finde Sted, saafremt han herved vilde komme til at udstaa nogen Straf, som Indstillingen om Benaadning søger ham fritaget for. Har han selv søgt Benaadning, kan i Fredstid Straffens Fuldbyrkelse blot paabegyndes, forsaavidt han samtykker deri. I Fredstid maa ingen Dødsdom fuldbyrdes, før den har været forelagt Kongen, ledsaget af Rettens Erklæring. Efter nærmere Bestemmelser, som gives af Kongen, kan ogsaa i Krigstid Fuldbyrkelse af Straf udsættes, naar Domsældte søger Benaadning.

§ 227. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 474, 477 og 478 finder tilsvarende Anvendelse.

Det samme gjælder den nævnte Lovs § 475, idet ogsaa i militære Forhold en Dags Varetægtsfængsel regnes lige med en Dags simpel Arrest.

§ 228. Der skal i Fredstid gives den, som skal udstaa Livsstraf, en passende Tid til at berede sig til Døden, efterat Spørgsmaalet om Benaadning er afgjort. Beredelsestid bør ogsaa tilstaaes i Krigstid, saavidt Omstændighederne tillader det.

Livsstraffen fuldbyrdes ved Skydning fra en sluttet Trop af mindst ti Menige under Ledelse af en Officer, om muligt i Overvær af en større militær Styrke samt af Krigsdommeren, Krigsadvokaten og en Prest. Forsvareren har Udgang; ligesaa i Tilfælde den Prest, der har beredt Domsældte til Døden. I Krigstid kan Fuldbyrkelsen ske under fuld Offentlighed.

Protokol over Fuldbyrkelsen føres af Krigsdommeren eller i hans Fravær af en Officer.

Begravelsen foregaar i Stilhed snarest muligt, ombord ved Nedsænkning i Søen.

§ 229. Naar anden Straf end paa Formuen skal fuldbyrdes, paaligger Iversættelsen heraf den militære Paatalemyndighed.

Inddrivelse af Bøder, Procesomkostninger og Erstatningsansvar sker efter de i borgerlige Sager gjældende Regler og

foretages inden Riget af vedkommende borgerlige Myndighed og 29 Marts. udenfor Riget af Krigsdommeren eller Krigsadvokaten.

De i Forbindelse med Straffens Fuldbgyrdelse staaende Afgjørelser, som efter den borgerlige Straffeprocesslovs § 479 paa- hviler Stadsadvokaterne, træffes af Jurisdiktionscheferne.

§ 230. Er Domsældte militær Kommandomyndighed under- givet, beordres han, naar han er paa fri Job, til at fremmøde til bestemt Tid paa det Sted, hvor Straffen skal udholdes. Grem- moder han ikke efter Ordren, kan han afhentes. Uden forudgaaende Ordre kan Afhentning finde Sted, naar Domsældte skal udholde Strafarbejde eller mistænkes for at ville flygte.

I andre Tilfælde kommer Bestemmelsen i den borgerlige Straffeprocesslovs § 480 til Anvendelse.

§ 231. Opstaar der med Hensyn til Dommens Fortolkning, Beregningen af Frihedsstraffe, som er idømt eller træder isteden- for idømt Straf, eller af andre Grunde Tvist mellem Paatale- myndigheden og Domsældte, bliver Spørgsmaalet paa Domsældtes Begjæring at forelægge Jurisdiktionens Krigsret eller den Ret, der tidligere har dømt i Sagen, til Afgjørelse. Mod denne Afgjørelse kan Kjæremaal finde Sted inden en Uge efter dens Forkyndelse, dog uden opsættende Virkning, medmindre Paatalemyndigheden selv eller Retten saa beslutter.

§ 232. Opstaar der Tvist om, hvorvidt den Person, mod hvem Straffen tilsigtes fuldbgyrdet, er den Domsældte, afgjøres den efter de for Krigsretsager foreskrevne Regler af Jurisdiktionens Krigsret eller af den Ret, som tidligere har dømt i Sagen.

Tre og tretienende Kapitel.

Standretsbehandling.

§ 233. Saafremt nogen, der hører under militær Straffemyn- dighed, i Krigstid gribes paa frist Gjerning under Forøvelse af strafbar Handling, der kan medføre Dødsstraf, og Omstændighederne er saa- danne, at farlige Følger for Rigets, militær Afdelings eller mili- tære Foretagenders Sikkerhed eller Fare for Krigslydigheden oien- synlig maa befrygtes, hvis den Skyldige ikke uden Ophold straffes, kan Tiltale reises ved Standret.

§ 234. Naar Omstændighederne dertil findes at give An- ledning, kan Jurisdiktionschefen lade kundgjøre, at Tiltale vil blive reist ved Standret, saafremt bestemte Slags Forbrydelser forøves, for hvilke Standretsbehandling efter foranstaaende Paragraf kan finde Sted.

Tilsigtes saadan Behandling bragt i Anvendelse i de Til- fælde, som omhandles i den militære Straffelovs §§ 58 og 59, bør dette i Regelen udtrykkelig forklares i den Beskjendtgjørelse, som efter nævnte Lovs § 60 udstedes.

29 Marts.

§ 235. Foraaaviddt dertil er Anledning og intet modsat er bestemt, finder nærværende Lovs Regler ogsaa Anvendelse paa Standretssager.

§ 236. Tiltalebeslutningen udfærdiges snarest muligt. Den skal indeholde Tiltaltes Navn eller noigagtig Betegnelse af hans Person og tilstrækkelig Angivelse af den strafbare Handling, hvorfor han sigtes, samt Ordre om Tid og Sted for Standrettens Sammentræden.

Tiltalebeslutningen kan være mundtlig, naar den gives af Jurisdiktionschefen personlig, i Tiltaltes Nærvær og for samlet Trop.

Den skriftlige Tiltalebeslutning forkyndes uopholdelig for Tiltalte.

§ 237. Samtidig med Tiltalebeslutningens Meddelelse tilkjendegives det Tiltalte, at han har Afgang til som Forsvarer at vælge en Befalingsmand eller Menig, som i Dieblisset staar til Raadighed. Har han ingen valgt, naar Retten sammentræder, bestikker Formanden ham en saadan Person til Forsvarer.

Tiltalte har Ret til kort Overlægning med Forsvareren, før Forhandlingen begynder.

§ 238. Forhandlingen, derunder indbefattet Stemmegivningen, er altid offentlig og foregaar, saavidt muligt, for samlet Trop. Dog kan Dommerne for Afstemningen træde til Side til Raadslagning.

§ 239. Forhandlingen fortsættes, saavidt muligt uden Afbrydelse, indtil Dom er affagt, og alt søges fjernet, som til Unytte kan forsinke den. Bevisførelsen indskrænkes til Sagens Hovedgjenstand.

§ 240. Sagens Behandling maa ikke vare mere end 24 Timer fra Standrettens Sammentræden.

Har det ikke været muligt i den Tid at paadømme Sagen, skal Forklaring om Grunden tilføres Protokollen, hvorefter Sagen hæves.

§ 241. Standrets Dom kan, foraaaviddt Sagen ikke afvises, kun gaa ud paa Dødsstraf eller Fritfindelse for standretlig Tiltale. Til Dødsdom udkræves Enstemmighed.

Dommen affiges og forkyndes paa Stedet.

§ 242. Mod Standrettens Domme, Kjendelser eller andre Afgjørelser tilstedes ikke Anvendelse af noget Retsmiddel.

§ 243. Naar Dødsdom er affagt, bliver den som Regel uopholdelig at fuldbyrde.

Jurisdiktionschefen kan dog udsætte eller undlade Fuldbyrelsen, dersom han finder væsentlige Betænkeligheder ved denne.

Er Fuldbyrelse ikke skeet inden 24 Timer fra Domsaffigelsen, bortfalder Dommen.

§ 244. Naar Sagen er afvist fra Strandret eller hævet, fordi den ikke har kunnet tilendebringes i lovbestemt Tid, eller Til-

talte er frifunden for standretlig Tiltale, eller fældende Dom er 29 Marts. bortfalden paa Grund af undladt Fuldbyrkelse, kan ny Forfølgning alene reises ved Krigsret paa sædvanlig Maade.

§ 245. Efter Standrets Afholdelse bliver Protokollen over Forhandlingen samt i Tilfælde over Fuldbyrkelsen eller Forklaring om Grunden til dennes Undladelse uopholdelig at indsende til Generaljurisdictionschefen.

Fire og trettede Kapitel.

Forfjællige Bestemmelser.

§ 246. Den militære og borgerlige Paatalemyndighed pligter at yde hinanden al fornøden Bistand ved Forfølgningen af strafbare Handlinger.

§ 247. Naar den borgerlige Paatalemyndighed antager, at en Militærperson har forøvet en offentlig Paatale undergivet strafbar Handling, der hører under militær Straffemyndighed, skal den, forsaavidt Handlingen er belagt med Straf i den borgerlige Straffelovgivning eller bestaar i Rønning, ulovlig Traværelse eller anden Unddragelse fra Krigstjenesten, uopholdelig give den militære Paatalemyndighed Underretning om, hvad der er kommet til dens Kundskab og imidlertid foretage de Skridt, som ikke uden Skade kan opsesættes.

Paa tilsvarende Maade skal den militære Paatalemyndighed forholde sig, naar den antager, at en offentlig Paatale undergivet strafbar Handling, som hører under borgerlig Straffemyndighed, er forøvet af en tjenstgjørende Militærperson.

§ 248. Skal tjenstgjørende Militærperson paagribes for strafbar Handling, der hører under borgerlig Straffemyndighed, bør Ordren eller Beslutningen herom søges iverksat af hans militære Forsatte, forsaavidt det kan ske uden skadeligt Ophold.

Ved Ransagning i militære Rum eller Beslag af militære Ting i Anledning af strafbar Handling, der hører under borgerlig Straffemyndighed, bør ogsaa, saavidt muligt, søges militær Myndigheds Medvirken.

I ethvert Tilfælde skal Meddelelse om saadan Paagribelse, Ransagning eller Beslag uopholdelig ske til vedkommende militære Myndighed.

§ 249. Fængselsstraf, som en Militærperson har paadraget sig for en strafbar Handling, der hører under borgerlig Straffemyndighed, og som han skal udstaa, medens han er tjenstgjørende, fuldbyrdes af den militære Paatalemyndighed.

§ 250. Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs § 478 gælder ogsaa, hvor de forfjællige Domme er affagt dels ved militær, dels ved borgerlig Ret.

29 Marts. Indbringelsen sker af den militære Paatalemyndighed for militær eller af den borgerlige Paatalemyndighed for borgerlig Ret, efter som det er ved militær eller borgerlig Ret, at Domsældte er ilagt den højeste Straf eller, hvor Straffene er lige, sidst er dømt i Straf.

Rjæremaal sker fra militær Ret til det militære og fra borgerlig Ret til det borgerlige Rjæremaalsudvalg.

§ 251. Til Ordens Opretholdelse inden Fæstning, Exerцерplads, militær Leir, Kaserne, Værksted, Værst, Krigsfartoi og andet militært Omraade tilkommer de militære Befalingsmænd og Vagthavende almindelig Politimyndighed ligeoverfor enhver.

§ 252. Angaaende Vidners Rejsegodtgjørelse kommer Bestemmelserne i den borgerlige Straffeprocesslovs §§ 486—490 til Anvendelse.

Med Hensyn til Reglerne i nævnte Lovs § 488 bliver Hovedforhandling saavel for Krigsret som for den militære Høiesteret at ligestille med Hovedforhandling for Lagmandsret.

Fem og tretiende Kapitel.

Slutningsbestemmelser.

§ 253. Denne Lov træder i Kraft den 1ste April 1901.

Fra den Tid ophæves:

Krigsretsinstruktionen af 9de Marts 1683 tilligemed Forklaringen over samme af 19de Juni 1703.

Instrukten for Auditørerne af 13de Marts 1706.

Resolution angaaende dem, som i Krigsretter et uretmæssigt Botum give, af 20de Marts 1706.

Instrukten for Generalauditørerne af 27de April 1720.

Reskript angaaende Generalauditørens og Auditørernes Forhold til de militære Chefer af 5te November 1725.

Reskript af 14de November 1740 § 8 angaaende Advokatens Møde i Krigsret.

Infanterireglementet af 1747 tredie Del første Bog's Kapitel 4, Sektion 2, Artikel 7, samt tredie Bog's Kapitel 4, Artikel 7, og Kapitel 25 § 8.

Reskript angaaende Procurators Møde i Krigsret af 2den April 1749

Søkrigsartikelsbrevet af 8de Januar 1752, Artikel 953—976.

Krigsartikelsbrev for Landtjenesten ved Søetaten af 29de Juli 1756, Artikel 743—782.

Reskript, indeholdende forskjellige Forskrifter for Auditørerne af 12te September 1767.

Subordinationsanordningen af 27de April 1792, Kapitel 1 § 24 sidste Punktum og § 27.

Resolution angaaende Garnisonsjurisdiktionen af 13de September 1799.

Forordning angaaende Landmilitæretatens Indretning af 20de 29 Marts.
Januar 1808 § 15.

Lov angaaende militære Sagers Indstævning og Paakjendelse for
Højesteret af 1ste Juli 1816.

Lov angaaende Grænsen mellem den civile og militære Jurisdik-
tion af 3die August 1824.

Lov angaaende Forandringer i Højesteretsloven af 15de Juli
1839 § 21.

Lov om Forandringer i Behandlingen af Straffsager af 17de Marts
1866 § 56.

Lov om Rettergangsmaaden i Straffesager af 1ste Juli 1887 § 5 —
— samt alle andre nugældende Bestemmelser angaaende den mili-
tære Rettergang, som strider mod nærværende Lov.

§ 254. I Sager, der ved Lovens Ikrafttræden er irette-
førte for den dømmende Ret, kommer den hidtil gjældende Lovgiv-
nings Bestemmelser om Sagens Behandling, Paakjendelse og Paa-
anke fremdeles til Anvendelse. Skal ny Behandling i første Instans
finde Sted, sker den efter nærværende Lovs Regler.

§ 255. De i Lovens Kapitler 27 og 32 indeholdte Bestem-
melser kommer til Anvendelse ogsaa ligeoverfor Domme, der er
affagte under den tidligere Lovgivnings Herredømme.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og
bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Kristiania Slot den 29de Marts 1900.

Døscar.

(L. S.)

Steen.

Lehmann.

Kongelig Resolution

af 29de Marts.

29 Marts.

1. I Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter
for Rigets Herreder meddeles Stadsfæstelse paa en af Herreds-
styrelsen for Vega Herred, Nordlands Amt, under 26de
Juni og 28de December 1899 fattet Beslutning til Poli-
tivedtægter for bemeldte Herred.
2. Den Kongelige Resolution af 7de Marts 1878, ved hvilken
Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gade-
norden og Rolighedsforstyrrelse m. V. blev gjort gjældende

29 Mars.

for bemeldte Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

De stadfæstede Politivedtægter er saalydende:

§ 1. Paa offentlig Bei (hvorunder i denne Vedtægt er indbefattet enhver Bei eller Adkomst, der er aaben for almindelig Færdsel saa vel Gangsti som Kjørevei) maa Opløb eller Sammenstimlen af Folk, Slagsmaal, Strigen eller anden larmende voldsom eller fornærmelig Adfærd, hvorved den offentlige Orden forstyrres, den Veisfærende forulempes eller Færdselen hemmes, ikke finde Sted. Det er forbudt paa eller ved offentlig Bei at fortære berujsende Drikke, spille Kort eller danse.

§ 2. Uden fyldestgørende Grund maa ingen banke paa anden Mands Port, Dør, Væg eller Bindu, eller i eller udenfor anden Mands Bolig foretage nogen som helst Handling, hvorved Beboerne eller Omkringboende forstyrres, skræmmes eller forulempes.

§ 3. Ved Mineringsarbejder saavel som ved Omgang med Skydevaaben paa eller i Nærheden af offentlig Bei, eller i Nærheden af beboet Hus maa tilbørlig Forsigtighed iagttages.

§ 4. Uvorden Kjørsel eller Riden paa offentlig Bei maa ikke finde Sted. Ei heller maa Kjørerestfab overlæsses saaledes, at det ikke af det anvendte Forspand uden utilbørlig Kraafanstrengelse kan trækkes frem. Ved Kjørsel med forspændte Heste, som ikke kjøres af særskilt Kjørefarl, maa iagttages tilbørlig Forsigtighed, saa Færdselen ikke derved paa nogen Maade besværliggjøres. Rejsende som medfører Heste, der ikke er forspændte Kjøretøi, og saaledes ikke kjøres, skal have disse forsvarelig bundne, saaledes at ikke flere end to Heste gaar ved Siden af hinanden i Veien. Paa Hvilesteder ved offentlig Bei skal Heste saavel uden som med Kjøretøi tilligemed dette føres til Siden, saa Kjørebanelen er fri. Paa offentlig Bei maa den Kjørende eller Ridende ikke forlade sin Hest uden at sørge for, at den er forsvarelig bunden, eller at der med samme føres forsvarelig Tilsyn. Paa Vinterføre maa den Kjørende anbringe Bjælder eller Bælter paa sine Heste.

§ 5. Ved Kjelkeagning og Skiløbning paa offentlig Bei maa tilbørlig Forsigtighed iagttages, saa at ikke Færdselen hemmes eller Veisfærende forulempes.

§ 6. Naar Hunde viser sig glubste eller bidste eller har den Bane at forulempe Menneſter eller Heste ved paa offentlig Færdselsvei at fare imod dem eller gjo ad dem, skal Eiereren, naar Politiet forlanger det, være pligtig til at holde saadanne Hunde bundne eller forsynede med forsvarelig Mundkurv. Ingen maa hidse Hund paa nogen eller undlade at holde sin Hund tilbage, naar den i hans Paasyn anfalder nogen.

§ 7. Det er forbudt at lade Hingste gaa løse i uindhegnet til offentlig Bei stødende Havnegang, saavel som i Indhegninger ved offentlig Vandvei, medmindre Indhegningerne er forsynede med

saa høit og stærkt Gjerde, at Hingstene ikke kan springe over eller 29 Marts. trænge igjennem. Det samme gjælder ogsaa med Hensyn til olne Oger eller andre for den personlige Sikkerhed farlige Dyr. Ved Driven af Oger langs Veien maa tilbørlig Forsigtighed iagttages. Heste eller andre Dyr, som tjores i Nærheden af offentlig Bei, maa tjores saa forsvarlig, at de ikke kan glide sig løs eller paa anden Maade er istand til at trække sig over til Veien eller komme indenfor Veigrøften.

§ 8. Det skal være forbudt Bjørnetræffere at gaa med Bjørne gjennem Distriktet.

§ 9. Enhver, der ernærer sig ved Beværtning med Spise eller Drikkevarer, enten dette drives som Hovednæring eller som Biværing, skal sørge for, at der i de dertil benyttede Lokaler intet forefalder, som strider mod Orden eller Sømmelighed.

§ 10. Ingen maa paa offentligt Beværtningssted gjøre sig styldig i voldsom eller støiende Udfærd, hvorved andre Gæster, Værten, dennes Familie eller Tjenere fortrædiges eller andre af Husets Beboere eller Omboende forstyrres, ei heller i andre Maader vise en uanstændig eller forargerlig Opførsel.

§ 11. Offentlige Beværtnings- eller Forlystelsessteder skal holdes lukkede fra Kl. 6 Aften for Sønd- og Helligdage til Kl. 5 Eftermiddag paa disse Dage og ellers fra Kl. 10 Aften til Kl. 6 Morgen. I den nævnte Tid maa ingen Beværtning finde Sted og ingen Gæster indlades eller opholde sig paa disse Steder. Disse Indskrænkninger skal dog ikke være til Hinder for Beværtning af Reisende i Hoteller eller Gæstgivergaarde eller paa almindelige Hvilesteder i den nævnte Tid af Døgnet. Ved Forskrifterne i denne § gjøres ingen Forandring i de om Tiden for Salg af Brændevin samt Udskjænkning af Brændevin og Al m. m. ifølge Lovgivningen gjældende Bestemmelser.

§ 12. Offentlig Sammenkomst til Afholdelse af Dans eller anden Uystighed maa ikke finde Sted uden forudgaaende Anmeldelse til Lensmanden, som kan paahyde dens Ophør Kl. 10 Aften. Saa-danne Sammenkomster kan forbydes af Politiet, hvor det har skjel- lig Grund til at befrygte, at der vil ske Brud paa Orden og Sædelighed.

§ 13. Første Juledag, Stjærtorsdag, Langfredag, første Paaskedag, Bededag, Kristihimmelfartsdag og første Pinsedag er det forbudt at give offentlige Forestillinger og holde offentlig Dans.

§ 14. Overtrædelse af nærværende Bestægtelser paatales af det Offentlige som Politisag og bliver, saafremt Tilfældet ikke gaar ind under noget strengere Straffebud, at anse med Bøder fra Kr. 2,00 til Kr. 800,00, der tilfalder Herredskassen.

Kongelig Resolution

29 Marts.

af 29de Marts.

1. I Genhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadsfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Vestsjordens Herred, Nordlands Amt, under 14de Februar 1900 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.
2. Den Kongelige Resolution af 9de Januar 1886, ved hvilken Kjøbstadslovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeorden og Røglighedsforstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for Vestsjordens Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

De stadsfæstede Politivedtægter er saalydende:

§ 1. Paa offentlig Wei (hvorunder i denne Vedtægt er indbefattet enhver Wei eller Afkomst, der er aaben for almindelig Færdsel) maa Opløb eller Sammenstimlen af Folk, Slagsmaal, Strig eller anden voldsom og fornærmelig Udfærd, hvorved den offentlige Orden forstyrres, Væisfarende forulempes eller Færdjelen hemmes, ikke finde Sted.

§ 2. Uden fyldestgjørende Grund maa ingen banke paa anden Mands Dør, Væg eller Vindu eller udenfor anden Mands Bolig foretage andre Handlinger, hvorved Beboerne stræmmes eller forulempes.

§ 3. Uvorden Kjørsel eller Riden paa offentlig Wei maa ikke finde Sted. Ridende og Kjørende som medfører Løsheste, maa ved at føre disse i Tøm sørge for, at de ikke bliver andre Væisfarende til Hinder. Paa Hvilesteder ved offentlig Wei skal saavel Heste, som Kjørerestaber, føres tilside, saa Kjørebanelen er fri. Paa offentlig Wei maa den Kjørende eller Ridende ikke forlade sin Hest, uden at der med samme føres forsvareligt Tilsyn, eller at den er forsvarelig bunden. Paa Vinterføre maa den Kjørende anbringe Bjelder eller Bælter paa sine Heste. Hersfra undtages Hjemmekjøring, selv om denne delvis foregaar paa offentlig Wei. Kjørende og Ridende er forpligtede til at vise behørig Forsigtighed navnlig naar de møder nogen, ligesom der kun maa kjøres og rides i Skridt, hvor der er mange Mennesker samlede.

§ 4. Ved Mineringsarbejder saavel som ved Omgang med Skydebaaben paa eller i Nærheden af offentlig Wei eller beboet Sted, maa tilbørlig Forsigtighed iagttages.

§ 5. Det er forbudt at lade Hingste gaa løse i uindhegnet til offentlig Wei støbende Gavnegang saavel som i Indhegninger ved offentlig Wei, medmindre Indhegningerne er forsynede med saa høit og stærkt Gjerde, at Hingstene ikke kan springe over eller trænge igjennem. Det samme gjælder ogsaa olme Dyr.

§ 6. Hunde, som viser sig glubste eller bidste eller har den 29 Marts.
Bane at forulempe Menneſter eller Heſte paa offentlig Bei ved
at fare imod dem og gjo, ſkal Eieren være pligtig at holde bundne
eller forſynede med forſvarlig Mundkurv. Ingen maa hidſe Hund
paa nogen eller undlade at holde ſin Hund tilbage, naar den i
hans Paafyn anſalder nogen. Det er ligeledes forbudt at tirre
Hunde eller hidſe dem ſammen paa offentlig Bei.

§ 7. Det er forbudt at ſkjære, ridſe i, ſkrive eller tegne
paa den til offentlig Bei ſtødende Del af Hus, Mur, Plankeværk,
Port eller deſlige, eller paa anden Maade beſkadige eller beſudle
diſſe.

§ 8. Offentlig Sammenkomſt til Afholdelſe af Dans
eller anden Uſtygthed maa ikke finde Sted paa 1ſte Juledag, Skjær-
torsdag, Langfredag, 1ſte Paafſtedag, Bededag, Kriſtuhimmelfartsdag
og 1ſte Pintsdag. Til andre Tider kan Afholdelſe af ſaadanne
Sammenkomſter kun ſke efter Tilladelſe af Lensmanden, ſom kan
paabyde dens Ophor Kl. 10 Aften.

§ 9. Enhver, der driver Beværtning med Spiſe eller Drifkevarer
ſkal, ſaavidt det ſtaar til ham, ſørge for, at der i de dertil be-
nyttede Lokaler intet forefalder, ſom ſtrider mod god Orden og
Sømmelighed.

§ 10. Ingen maa paa offentligt Beværtningsſted gjøre ſig
ſtyldig i voldſom eller ſtoiende Udfærd, hvorved andre Gæſter,
Berten, dennes Familie eller Tjenere fortrædiges eller andre af
Husets Beboere eller Omboende forſtyrres, ei heller i andre Maader
viſe en uanſtændig eller forargerlig Opførelſe.

§ 11. Offentlige Beværtningsſteder eller Forlyſtelsesſteder ſkal
holdes lukkede fra Kl. 10 Aften for Søn- og Helligdage og til Kl.
2 Eftermiddag paa diſſe Dage og ellers fra Kl. 12 Aften og til
Kl. 6 Morgen, og maa i denne Tid ingen Beværtning finde Sted
og ingen Gæſter indlaſes eller opholde ſig paa deſlige Steder.
Denne Beſtemmelſe ſkal dog ikke være til Hinder for Beværtning af
Reiſende i Hoteller og Gæſtigvergaarde i den nævnte Del af Døg-
net. Ved Forſkrifterne i denne § gjores ingen Forandring i de
om Tiden for Salg af Brændevin ſamt Udſkjænkning af Brændevin,
øl og Vin iſølge Lovgivningen gjældende Beſtemmelſer.

§ 12. Overtrædelſe af nærværende Bedtægter paatales af
det Offentlige ſom Politifag og bliver, ſaaſremt Tilfældet ikke gaar
ind under noget ſtrængere Straffebud, at anſe med Bøder fra 2
til 800 Kroner, ſom tilfalder Herredskaſſen.

29 Marts.

Kongelig Resolution

af 29de Marts.

§ Henhold til Lov af 22de Mai 1875 angaaende Afgang til at give dramatiske og andre offentlige Forestillinger m. v. meddeles Stadfæstelse paa en af Herredstyrelsen for Fet Herred, Akerhus Amt, under 2den Marts 1900 fattet Beslutning til Vedtægt for bemeldte Herred med Hensyn til saadanne Forestillinger, saalydende:

§ 1. Tilladelse til at give dramatiske Forestillinger saasom Operaer, Balletter, Pantomimer, Skuespil og deslige samt Koncerter meddeles af Politimesteren. Tilladelsen bør ikke nægtes, med mindre det kan befrægtes, at den vil blive benyttet paa en Maade, hvorved Orden eller Sædelighed udsættes for Krænkelser, og den kan tilbagefalbes, naar Forestillingens Art eller Vedkommendes Forhold forøvrigt findes at paatræbe dette.

§ 2. Tilladelse til at give offentlige Forestillinger eller Forevisninger af andet Slags end i § 1 omhandlet, derunder indbefattet Kunstberedning, Kapløbning, magiske, ekvilibristiske og lignende Forestillinger, Menagerier, Panoramaer eller andre Severdigheder meddeles af Lensmanden. Tilladelsen kan naar som helst tilbagefalbes. Karusel tillades ikke.

§ 3. De i §§ 1 og 2 omhandlede Tilladelser eller Bemyndigelser knyttes altid til en bestemt Person. Det gøres altid til Betingelse, at Vedkommende stoffer Lokale, der har tilstrækkelig Ventilation og anses betryggende for Publikum med Hensyn til Udgangs og forøvrigt for Tilfælde af pludselig Ildsvaade eller Panik.

De herhen hørende Spørgsmaal afgøres af Lensmanden, der ogsaa afgiver Bestemmelsen om, hvormange Personer der kan indtages i Lokalet.

§ Tvilvilstilfælde kan Lensmandens Bestemmelse herom undergives Politimesterens Afgjørelse. Det kan gøres til Betingelse, at der i Lokalet tilveiebringes Brandslukningsredskaber i saadant Antal og af saadan Art, som Politiet bestemmer.

Politiets Tjenestemænd anvises passende Plads i saadant Antal, som af Politiet selv findes fornødent. Foranlediges ved Politiets Tilstedeværelse til fornødent Tilsyn Rejsendgifter, udredes disse altid af vedkommende Forestillingsgiver eller Foreviser.

§ 4. De, som afholde Forestillinger eller Forevisninger af den i § 2 omhandlede Art, har efter Lensmandens nærmere Bestemmelse at udrede en Afgift til Herredskassen stor fra Kr. 5,00 til Kr. 20,00 for hver Forestilling eller Forevisning eller for hver Dag, Forestillingen eller Forevisningen holdes.

Ved ganske smaa Indtægter eller ved særegne Omstændigheder 29 Marts. kan Lensmanden ganske frasælde Afgiften.

Afgiften erlægges forskudsvis til Lensmanden, som ved Udløbet af hvert Halvaar tilstiller Herredskassereren samme under behørig Forklaring.

Kongelig Resolution

29 Marts.

af 29de Marts.

De af Jevnaker Herredsstyrelse i Møde den 27de Juni 1899 vedtagne Regler angaaende Forebyggelse og Slutning af Skogbrand inden Herredet approberes i Henhold til Lov om Indsfrankninger i Brug af Jld i Skog og Mark af 14de Juli 1893 § 5 og Lov af 27de Juli 1896 som gjældende indtil videre dog med følgende Forandringer og Tillæg:

§ 4, 2det Punktum skal lyde: Brug af Lokomobil i Skog og Udmærk er forbudt i Juni, Juli og August og maa forøvrigt kun finde Sted efter Herredsstyrelsens Tilladelse; Brandmesteren har at passe, at denne Bestemmelse overholdes."

§ 6, 1ste Punktum udgaar Ordene: „Naar man er vidende om Skogbrand inden sin Rode, pligter man at fremmøde uophødelig uden at afvente Brandmesterens Tilføjelse."

Som § 16 tilføies følgende nye Bestemmelse: „Nærværende Regler træder i Kraft den 1ste Juni 1900."

De approberede Regler er efter dette saalydende:

§ 1. Herredet inddeles i 4 Brandroder:

Første Brandrode,	der strækker sig paa Vestsiden af Randsfjorden	fra Grænsen mod Gran til Randselven.
Anden	—	fra Randselven til Bangselven.
Tredie	—	fra Bangselven til Sløvikelven.
Fjerde	—	fra Sløvikelven til Grans Grænse.

§ 2. For hver Brandrode vælger Herredsstyrelsen en Brandmester med Suppleant; disse er pligtig til at fungere i 3 Aar, hvorefter de kan undslaa sig for Gjenvalg i saa lang Tid, som de har fungeret. Den, der ikke er Eiendomsbesidder, kan undslaa sig for at blive valgt. Brandmester og Suppleant, der viser sig forsømmelig eller uduelig i sin Stilling, kan naar som helst affædiges af Herredsstyrelsen.

§ 3. I Tidsrummet fra 1ste Juni til 1ste August maa en Brandmester ikke forlade Herredet uden at have underrettet Suppleanten; det samme gjælder Suppleanten ligeoverfor Brandmesteren, ligesom ikke begge samtidig maa være borte fra Herredet, medmindre de har sørget for en Stedfortræder, der er godkjendt af Ordføreren.

29 Marts.

§ 4. Brandmesteren skal paase, at Bestemmelserne i Lov af 14de Juli 1893 angaaende Indskrænkning af Brug af Ild i Skog og Mark overholdes, samt anmelde Overtrædelser heraf til Baatalemyndigheden. Brug af Lokomobil i Skog og Mark er forbudt i Juni, Juli og August og maa forøvrigt kun finde Sted efter Herredsstyrelsens Tilladelse; Brandmesteren har at paase, at denne Bestemmelse overholdes.

§ 5. Saa snart en Brandmester er bleven vidende om, at Skogbrand er udbrudt i hans Brandrode, har han paa hensigtsmæssigste Maade hurtigst muligt at indkalde det fornødne Mandskab og uopholdelig begive sig til Brandstedet for at lede Slukningsarbeidet. Er det nødvendigt, har han tillige at underrette de andre Brandmestere, for at Mandskab kan blive tilkaldt ogsaa fra de andre Brandroder. Naar flere Brandmestere er tilstede, fører den af dem, inden hvis Rode Branden er opstaaet, Overledelsen af Slukningsarbeidet.

§ 6. Enhver Eier af matrifuleret Eiendom inden Herredet er, efter Brandmesterens Tilsigelse, pligtig til uopholdelig at skaffe et Antal Mænd i følgende Forhold til Eiendommens Matrikulsfyld — Bærker og Brug i Forhold til sin faste Matrikulsfyld —:

Eiendom fra 50 Ore til 5 Mark pligter 1 Mand

— " 5 Mark " 20 " " 2 "

— " 20 " " 35 " " 3 "

— " 35 " " 50 " " 4 "

og videre 1 Mand for hver overstigende 20 Mark eller Del deraf.

Disse Mænd medtager fornødne Redskaber saasom Oxe, Spade eller Hække samt Kost for 2 Døgn. Benyttes Mændene længere end 2 Døgn, betales de paa samme Maade som andre Mandskaber overensstemmende med § 13.

Udenbygdsboende Skogeier har til vedkommende Brandmester at opgive et bekendt Sted inden Brandroden, hvor Tilsigelse af vedkommende pligtige Mandskaber skal finde Sted. Udebliver mødepligtigt Mandskab, er Brandmesteren berettiget til at leie det manglende for Vedkommendes Regning.

§ 7. Foruden det Mandskab, som Eiendomsbesidderen ifølge § 6 har at stille, er enhver inden Herredet bosat, voksen, arbejdsfær Mand, der ikke har gyldigt Forsald, der godkjendes af Herredsstyrelsen, pligtig til paa Brandmesterens Tilsigelse at indfinde sig snarest mulig paa Brandstedet, medhavende mulig forhaandenstående Redskaber, saasom Botte, Oxe, Spade eller Hække og der udføre, hvad Brandrobemesteren paalægger ham. Han erholder herfor Betaling overensstemmende med § 13.

§ 8. Mandskab, som er opbudt til Slukning af Skogbrand, maa ikke forlade Brandstedet eller ophøre med Slukningsarbeidet, forinden vedkommende Brandmester dertil giver Tilladelse. Antages Ilden slukket, udvælger Brandmesteren nogle Mænd, der

efter Tur skal holde Vagt, indtil al Fare for Ildens Opblusfen 29 Marts. er forbi. Forinden Mandstaberne forlader Brandstedet, har Lederen af Arbeidet at søge indhentet saavidt muligt nøiagtig Dplysning om, hvorledes Ilden er opkommen.

§ 9. Brandmesteren er berettiget til, hvis nogen af de i §§ 6 og 7 omhandlede Mandstaber skulde mangle de fornødne Redstaber, at anskaffe disse paa vedkommende Eiendomsbesidders eller Herredets Regning. Brandmesteren er endvidere berettiget til uden Hensyn til Indsigelse fra Giers Side — for at begrænse eller stanse Ilden — at fælde tilstødende Skog, nedrive Gjerder, grave Grøfter, optænde Mobild og forøvrigt iværksætte de til Ildens Slutning fornødne Forpoininger. Dog har han, forinden der skrives til alvorlige Foranstaltninger af nævnte Art, saavidt Tid og Omstændighederne tillader det, at raadslaa med andre Brandmestere, som maatte være tilstede.

§ 10. Enhver af Herredets Beboere, som bliver vidende om, at Skogbrand er opstaaet, er pligtig til snarest muligt at varsle Brandmesteren.

§ 11. Brandmesteren har at indsende Regnskab over de ifølge nærværende Regler paaløbne Udgifter hvert Aar inden September Maanedes Udgang. Umiddelbart efter enhver Skogbrand har vedkommende Brandmester at afgive til Herredsstyrelsen en Indberetning, indeholdende Dplysning om Ildens Opkomst, dens Udbredelse, Skadens Størrelse, de trufne Foranstaltninger, samt hvorvidt nogen har tilfidesat de Pligter, som nærværende Regler paalægger, samt hvad forøvrigt antages at være af Interesse.

§ 12. Naar længere Tørkeperioder indtræder, kan Brandmestrene i Forening med Ordføreren ansætte Brandvagter paa bestemt Sted paa Vest- og Østfiden af Randsfjorden.

§ 13. Andre Mandstaber end de, vedkommende Eiendomsbesidder har at stille uden Godtgjørelse, erholder en Betaling af Kr. 2,50 pr. Dag.

§ 14. Brandmesternes og Suppleanternes Navn og Bosted bliver behørigen at bekendtgjøre, ligesom Ordføreren sender Meddelelse herom til Lensmanden.

§ 15. De Udgifter, som i Henshold til nærværende Regler maatte paaløbe, betales af Herredskassen.

§ 16. Nærværende Regler træder i Kraft den 1ste Juni 1900.

9 April.

Høieste Resolution

af 9de April.

3 Henhold til Lov om Læge- og Søørret af 20de Juni 1891 § 17 bestemmes som gjældende indtil videre:

1. At Rilenot, Lægebærp og lignende ikke maa bruges i Sørreisenfjord, Tromsø Amt, indenfor en ret Linie fra Gjeltfjordnes (Smørsgaardnes) til indre Furones.
2. At der i Tiden fra og med 14de April til og med 31te August ikke maa til Fangst af Fisk anvendes Rastenot eller andet bundet Redskab med mindre Raster end 5,8 cm. mellem Knuderne i Sørreisen-Bandet indenfor en ret Linje fra Rævnæs til Storelvør.

Nærværende Resolution træder i Kraft strax.

 Udgiver: E. R. Bøggmann.

 Grøndahl & Søn's Bogtrykkeri. Kristiania.